

379.157
ก 358 ๗
๑.3

ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา
ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา

28 ต.ค. 2539

ปริญญานิพนธ์
ของ
กอบกุล อิศรภักดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B A9921

**ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา
ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร**

บทคัดย่อ

ของ

กอบกุล อิศรมักคี่

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษามหาบัณฑิต

มกราคม 2538

ถาวรวิจิตรจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความถี่ของการเสริมความถี่และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ ซึ่งก็ดลผลศึกษา ที่มีพฤติภาพศึกษาและ
ประสมการนิเทศต่างกัน 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดสาระเรียนการสอน ด้าน
สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านจ
การนิเทศการศึกษา และด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษานิเทศก์ ซึ่งก็ดลผลศึกษา จำนวน
159 คน เปรียบเทียบที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวัดความต้องการเสริมความถี่
และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีของสองตัว
แปรเขตมาตรฐานส่วนปลายมาค่าสถิติ 4 ระดับ ดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน
มาตรฐาน และสถิติทดสอบ L-Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศึกษานิเทศก์ ซึ่งก็ดลผลศึกษา มีความถี่ของการเสริมความถี่และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาระดับมาก
2. เมื่อเปรียบเทียบความถี่ของการเสริมความถี่และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา
ของศึกษานิเทศก์ที่มีพฤติภาพศึกษากัน พบว่า ศึกษานิเทศก์ ซึ่งก็ดลผลศึกษา มีความถี่ของการ
ผลต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านสื่อการเรียนการสอนและผลต่าง
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. เมื่อเปรียบเทียบความถี่ของการเสริมความถี่และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา
ของศึกษานิเทศก์ที่มีประสมการนิเทศต่างกัน พบว่า ศึกษานิเทศก์ ซึ่งก็ดลผลศึกษา มีความถี่ของการ
ผลต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์
ผลต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

NEEDS FOR ENHANCING THE KNOWLEDGE AND COMPETENCY OF SUPERVISORS IN
THE DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

KOBKUL ISSARAPUGDEE

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March 1985

The purposes of this study were to investigate and to compare the knowledge enhancing needs and the competency of the Department of Physical Education supervisors, who were in difference of educational degrees and supervisory experiences, in 7 aspects ; such as curriculum, teaching and learning management, audio-visual aids, evaluation, extra curriculum activities, educational supervision, attribute and aptitude.

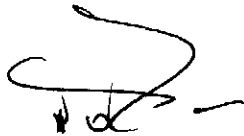
The samples, 159 supervisors of the Department of Physical Education, were asked to complete the knowledge enhancing needs and the competency test ; and the data were analyzed by means of percentage, mean, standard deviation and t-test

The findings were as follows :

1. The Department of Physical Education supervisors needed to enhance their knowledge at high level.
2. The Department of Physical Education supervisors who were in difference of educational degrees had different opinions in all mentioned aspects, except in audio-visual aids, at .05 level of statistical significance.
3. The Department of Physical Education supervisors who were in difference of experiences had different opinions in all mentioned aspects, except in their attribute and aptitude, at .05 level of statistical significance.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

..... กรรมการ

(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

..... กรรมการ

(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้จนบัดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริอุษา พูลสุวรรณ)

วันที่...10...เดือน...มีนาคม.....พ.ศ.2534

ประกาศขอบคุณ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากท่านอาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสด์ และ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุม ปริญญานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้กำลังใจ ให้ความเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือแนะนำ และแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีโดยตลอด ขอขอบคุณ ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ช่วยตรวจสอบ ตรวจสอบ แก้ไข และให้ ข้อเสนอแนะ เสร็จสิ้นที่ใช้ในการวิจัย จึงทำให้เป็นปริญญานิพนธ์ที่สมบูรณ์ทั้งนี้ ขอกราบ ขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ ซึ่งก่อกำเนิดผลศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ในภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งได้จัดทำปริญญานิพนธ์เล่มนี้ และสำหรับผู้ที่เป็กำลังใจให้ ความช่วยเหลือและห่วงใยแก่ผู้วิจัยตลอดมา คือ คุณแม่พิมพ์ อิศรภักดี พี่ ๆ เพื่อน ๆ และหลาน ๆ ทุกคน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และจะขอเก็บไว้ในความทรงจำตลอดไป

ประโธชน์และคุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูแด่เวทิตาคุณมารดา คุณนายอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กอบกุล อิศรภักดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	8
จุดมุ่งหมายในการนิเทศการศึกษา	9
หลักการนิเทศการศึกษา	12
ความจำเป็นที่จะต้องมีການนิเทศการศึกษา	13
กระบวนการในการนิเทศการศึกษา	14
คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์	17
บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา	20
ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศของศึกษานิเทศก์ ...	23
ด้านหลักสูตร	23
ด้านการจัดการเรียนการสอน	26
ด้านสื่อการเรียนการสอน	27
ด้านการวัดและการประเมินผล	28
หลักการวัดและการประเมินผล	29
การประเมินผลงานการนิเทศการศึกษา	30
หลักการประเมินผลงานการนิเทศการศึกษา	31
วิธีประเมินผลงานการนิเทศการศึกษา	33

ด้านการจัดการรวมเสริมหลักสูตร	38
ด้านจัดการนิเทศการศึกษา	39
ด้านคุณลักษณะและเจตคติ	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
งานวิจัยในประเทศ	45
งานวิจัยในต่างประเทศ	50
สมมติฐานของการวิจัย	53
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	55
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	56
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	57
วิธีจัดการกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
5. บทสรุป สรุปผล สรุปราย และข้อเสนอแนะ	118
บทสรุป	118
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	118
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	118
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	119

บทที่	หน้า
วิธีการเก็บข้อมูล	119
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	119
สรุปผลการวิจัย	120
อภิปรายผล	121
ข้อเสนอแนะทั่วไป	127
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	128
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	138
ประวัติผู้แต่งผู้วิจัย	161

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ตารางแสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ การนิเทศ	55
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ ในการนิเทศการศึกษา	66
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่การเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา รายด้าน และรวมทุกด้าน	67
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่การเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านหลักสูตร	68
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่การเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	69
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่การเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน	71
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่การเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านการวัดผลและการประเมินผล	72
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่การเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	74

9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	78
10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	79
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา ด้านหลักสูตร	82
12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	84
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน	86
14	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา ด้านการวัดผลและการประเมินผล	88
15	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	90
16	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	92

17	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์ ...	95
18	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศ ด้านหลักสูตร	98
19	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอน	100
20	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศ ด้านสื่อการเรียนการสอน	102
21	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศ ด้านการวัดและการประเมินผล	104
22	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ...	106
23	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศ ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	108
24	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศ ด้านคุณลักษณะและเจตคติของ ศึกษานิเทศก์	111

25	เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ตามตัวแปรวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับ ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน	114
26	เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันเกี่ยวกับ ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน	116
27	ค่าสถิติแสดงอำนาจจำแนก (η^2) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถาม ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของ ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา	152

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ความเจริญทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ตลอดจนวัฒนธรรมและคุณภาพของประชากร เป็นผลสะท้อนมาจากคุณภาพของการศึกษาทั้งสิ้น ดังนั้นรัฐจึงจำเป็นต้องกำหนดความมุ่งหมายและวางแผนการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและด้วยความรอบคอบ

ระบบการศึกษาของไทยตามนัยแห่งแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับพุทธศักราช 2535 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 11) ได้กล่าวว่า "ระบบการศึกษาเป็นระบบที่ทำให้บุคคลได้ศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคมอย่างสมดุล และสามารถสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าให้ประเทศภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข"

การศึกษาด้านแนวระบบโรงเรียนเป็นการจัดโดยสถานศึกษาภายใต้ระบบโรงเรียนเป็นหลัก มีหลักสูตรกำหนดไว้ตามระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการนำเอาหลักสูตรไปใช้ให้สัมฤทธิ์ผลนั้น จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรในโรงเรียน อันได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่และนักเรียน จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเอาหลักสูตรไปใช้ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ มีคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง และมีค่านิยมต่าง ๆ ที่ดีงามเหมาะสมกับวัย ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจกับหลักสูตรและการสอนเป็นอย่างดี เพื่อที่จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดีแก่ผู้เรียนตามจุดหมายของหลักสูตร และที่สำคัญครูที่จะต้องแสวงหาความรู้ เทคนิค และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ครูจึงต้องเป็นบุคคลที่ต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้มีความรู้ที่ทันสมัย และปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หากครูขาดความรู้ ความเข้าใจแล้ว ผลสัมฤทธิ์ก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้นถ้าจะให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สู้กีฬา

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ประสพผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความชำนาญโดยเฉพาะมีวุฒิในวิชานั้นโดยตรง เพื่อที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่เด็ก ดังนั้นในการสอนพลศึกษาจึงต้องการครูที่มีสมรรถภาพและประสิทธิภาพทุก ๆ ด้าน ครูพลศึกษาคือ ครูที่ทำหน้าที่เหมือนกับครูอื่น ๆ ที่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่นักเรียน และครูพลศึกษายังต้องมีการนอกเหนือไปจากนั้น คือ จะต้องช่วยให้นักเรียนมีการเจริญเติบโตและพัฒนาทักษะทางกาย ทางกีฬา ความอดทน มนุษยสัมพันธ์ ความกระตือรือร้น และความเป็นผู้นำ ดังนั้นครูพลศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะปลูกฝังทัศนคติที่ดีงามทางด้านพลศึกษากับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จากผลการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2531 : 10) พบว่า ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 1, 2, 3, 4, 5, 12 และกรุงเทพมหานคร ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนมากไม่มีวุฒิทางพลศึกษา และถูกมอบหมายจากผู้บริหารให้ทำการสอนวิชาพลศึกษา ผู้บริหารขาดการดูแลเอาใจใส่กิจกรรมทางพลศึกษา

จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน ปัญหาคุณภาพครู และความต้องการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนดังกล่าว มีแนวทางแก้ไขทางหนึ่งที่น่าจะให้ผลเร็วในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนคือ การนิเทศการศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการแก้ไขปัญหามีระบบศึกษานิเทศก์กับครูได้ร่วมมือกันที่จะหาทางช่วยเหลือให้ครูผู้สอนได้พัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและการจัดและบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร วราภรณ์ เทพสุนทร (2531 : 89) ได้วิจัยความต้องการในการนิเทศสุขศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยมีความต้องการในการนิเทศสุขศึกษาในโรงเรียนอยู่ในระดับมากในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จากความสำคัญของการนิเทศการศึกษาดังกล่าว หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษาวิชาพลศึกษา สุขศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และการกีฬา มีนโยบายการนิเทศตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 2535 "พัฒนาระบบการนิเทศ การติดตาม และการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกระดับและประเภท พร้อมทั้งเร่งรัดให้มีการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน"

จะเห็นได้ว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นมากสำหรับครูผู้สอน อันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และนำเอานวัตกรรม

และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ทันกับความเร็วที่ก้าวหน้าที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ศึกษานิเทศก์ต้องเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ นั่นแสดงว่าการปรับปรุงการเรียนการสอนจะสำเร็จได้ผลดีเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของศึกษานิเทศก์เป็นสำคัญ ศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษา ผู้ทำงานใกล้ชิดและทำงานร่วมกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี สุวาทศาสตร์ มากที่สุด และเป็นผู้มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี สุวาทศาสตร์ โดยตรง แต่จากผลการวิจัยของวนิดา เลิศกมลภาณุวงศ์ (2526 : 12) พบว่า สิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์คือ ศึกษานิเทศก์ยังขาดความรู้ในด้านเนื้อหาสาระและวิธีการนิเทศเป็นอย่างมาก

ด้วยความสำคัญและจำเป็นดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะศึกษาความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา เพราะว่าความรู้และสมรรถภาพการนิเทศของศึกษานิเทศก์นั้นเปรียบเสมือน "หัวใจ" ของการนิเทศที่จะทำให้กระบวนการนิเทศวิชาพลศึกษา สุขศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี สุวาทศาสตร์ สำเร็จตามการและบรรลุวัตถุประสงค์วางไว้ตามแผนพัฒนาการศึกษา แล้วในที่สุดบุคลากรครูผู้สอนจะเป็นผู้นำผลการนิเทศไปสู่การเรียนการสอน หรือนำไปปฏิบัติจริงในระดับชั้นเรียนต่อไป ซึ่งจะทำงานภารกิจในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายของหน่วยงานราชการในด้านการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านจัดการนิเทศการศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันในแต่ละด้าน
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์การนิเทศต่างกัน ในแต่ละด้าน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้านี้ทำให้ทราบข้อมูลแนวทางประกอบพิจารณาในการเสริมความรู้ และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หน่วยงานศึกษานิเทศก์ สถาบันทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อเสริมความรู้สมรรถภาพในการนิเทศของศึกษานิเทศก์ ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนิเทศวิชาผลศึกษา สุขศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ชุวภาษา ในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นการกระตุ้นให้ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาผลศึกษา สุขศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ชุวภาษา และสนับสนุนส่งเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมผลศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้านี้มุ่งศึกษาถึงความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมผลศึกษา

2. การศึกษาความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ จำนวน 7 ด้าน ดังนี้

(Harris. 1985 : 10-12)

- 2.1 ด้านหลักสูตร
- 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการวัดและการประเมินผล
- 2.5 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.6 ด้านจัดการนิเทศการศึกษา
- 2.7 ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ สิกษานิกเทศ์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่ปฏิบัติงานจริงในปีการศึกษา 2537 จำนวนทั้งสิ้น 289 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างคือ สิกษานิกเทศ์ สังกัดกรมพลศึกษา จำนวน 159 คน ซึ่งได้มาโดยการใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเคร์จซีและนอร์แมน (Krejcie & Morgan. 1970 : 607-610) และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตัวแปรประสบการณ์

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกเป็น

4.1.1 วุฒิกการศึกษา

- วุฒิปริญญาตรี
- วุฒิสสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

4.1.2 ประสบการณ์การนิเทศ

- ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี
- ประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศ การศึกษาของสิกษานิกเทศ์ สังกัดกรมพลศึกษา จำนวน 7 ด้าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถภาพ หมายถึง คุณสมบัติและคุณลักษณะที่เป็นผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งทำให้เกิดความสามารถในการแสดงพฤติกรรม หรือกระบวนกรในการดำเนินงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนาได้

2. การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านสังคมของนักเรียนอย่างสมบูรณ์ตามปรัชญา หลักการ พลศึกษา และตามอุดมการณ์ของหลักสูตร

3. **ศึกษานิเทศก์** หมายถึง ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ซึ่งเป็นข้าราชการครูที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี อวกาศศาสตร์ ให้กับครูผู้สอน หัวหน้าหมวดพลานามัย และครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี อวกาศศาสตร์

4. **ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา** หมายถึง สิ่งที่ศึกษานิเทศก์ต้องการให้มีการเสริมความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนิเทศการศึกษา ซึ่งจะเป็นผลทำให้เกิดความสามารถในการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 7 ด้าน

4.1 **ด้านหลักสูตร** หมายถึง ความต้องการแหล่งข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4.2 **ด้านการจัดการเรียนการสอน** หมายถึง ความต้องการรู้กระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูผู้สอน

4.3 **ด้านสื่อการเรียนการสอน** หมายถึง ความต้องการแนะนำและหาแหล่งผลิต แหล่งให้บริการ ตลอดจนแหล่งวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูผู้สอน

4.4 **ด้านการวัดและประเมินผล** หมายถึง ความต้องการมีความรู้ วิธีการวัดการประเมินผลนักเรียนและครู

4.5 **ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร** หมายถึง ความต้องการมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ควรจัดในโรงเรียน

4.6 **ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา** หมายถึง ความต้องการ วางแผนการนิเทศอย่างมีระบบ เลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ของการนิเทศได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

4.7 **ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์** หมายถึง ความต้องการมีความรู้ในทุก ๆ ด้าน มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้และมีความรู้สึกเห็นด้วยต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติต่อนั้น

5. **วุฒิทางการศึกษา** หมายถึง ผู้จบวุฒิการศึกษาสูงสุดจำแนกเป็น 2 ระดับ คือ

5.1 **วุฒิระดับปริญญาตรี**

5.2 **วุฒิระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป**

6. ประสบการณ์การนิเทศ หมายถึง การมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในหน้าที่
ศึกษานิเทศก์ จำแนกเป็น 2 ประเภท

6.1 ประสบการณ์ในการนิเทศน้อยกว่า 5 ปี

6.2 ประสบการณ์ในการนิเทศตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอความลำดับในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของการนิเทศการศึกษา
2. จุดมุ่งหมายในการนิเทศการศึกษา
3. หลักการนิเทศการศึกษา
4. ความจำเป็นที่จะต้องมี การนิเทศการศึกษา
5. กระบวนการการนิเทศ
6. คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์
7. หน้าที่ของศึกษานิเทศก์
8. ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศของศึกษานิเทศก์
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาตรงกับคำบัญญัติคำในภาษาอังกฤษว่า Supervisions ได้มีบุคคลสำคัญทางการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้หลายลักษณะ บางท่านได้ให้ความหมายในลักษณะของงานวิชาการในโรงเรียน บางท่านให้ความหมายในลักษณะของกิจกรรมทางวิชาการที่จัดให้กับครู ในปัจจุบันมีการให้ความหมายของการนิเทศไปในลักษณะของกระบวนการกันมากขึ้น การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นักวิชาการทางการศึกษาจึงได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกันดังนี้

อาคม จันทสุนทร (2527 : 25) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน หรือทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งทำให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และก่อให้เกิดผลในชั้นสุดท้ายคือ การศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กรมพลศึกษา (2528 : 33) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษาคือ ความพยายามอย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่ช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพในการเรียนการสอน

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 12) กล่าวว่า "การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน"

ไวลส์ (Wiles. 1976 : 10) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือ การช่วยเหลือให้สภาพการเรียนการสอนพัฒนาไปในแนวทางที่ดี

กลิตแมน (Glickman. 1981 : 6) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา โดยทั่วไป ว่าเป็นแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องงานและภารกิจที่เกี่ยวข้องและช่วยปรับปรุงการเรียนการสอน

จากความหมายของการนิเทศดังกล่าว สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อันเป็นผลต่อความเจริญงอกงามและประสิทธิผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนของนักเรียน โดยเน้นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

จุดมุ่งหมายในการนิเทศการศึกษา

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 6) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคน คือ การร่วมกันทำงานระหว่างครูกับผู้นิเทศเพื่อการเปลี่ยนแปลง

ทัศน

2. เพื่อพัฒนางาน คือ ทำให้การสอนของครูดีขึ้น เพื่อพัฒนาวิชาชีพของครู
3. เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์ คือ ร่วมคิด ร่วมทำงานด้านความสัมพันธ์
4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ คือ ทำให้บุคคลตั้งใจทำงานมากยิ่งขึ้น

กรมสามัญศึกษา (2530 : 2-3) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของงานนิเทศการศึกษา
ดังนี้

1. เพื่อรักษาและส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในความ
รับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา

2. เพื่อแก้ปัญหา ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากร
ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม
หลักสูตรให้บรรลุจุดหมายตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและนโยบายของกรมสามัญศึกษา

3. เพื่อปรับแก้หลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ
ความต้องการของท้องถิ่น และเสนอใช้หลักสูตรที่จำเป็น ตลอดจนหลักสูตรการศึกษาพิเศษ หรือ
หลักสูตรเฉพาะอย่างตามความจำเป็น

4. เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ให้ความรู้ ทักษะ และ
ประสบการณ์อันจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน และสามารถแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการ
ดำเนินงานดังกล่าวได้ รวมทั้งให้มีขวัญกำลังใจในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ให้บรรลุ
ผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา

5. เพื่อให้คำปรึกษาและประสานงานทางวิชาการแก่กรมเจ้าสังกัด กระทรวง และ
โรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานขององค์การระหว่าง
ประเทศ

6. เพื่อประสานงานและให้ความร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการเขต สำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินโครงการและงานพัฒนาต่าง ๆ ที่มอบหมายไปยังเขตการศึกษาและ
จังหวัด

กรมพลศึกษา (2535 : 10) กำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไปของงานนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาและความต้องการจำเป็นของเด็กและเยาวชน
สามารถสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนได้ รวมทั้งการช่วยแก้ไขและป้องกันปัญหา

2. เพื่อช่วยให้ครู ผู้บริหาร และข้าราชการทุกฝ่ายได้มองเห็นและเข้าใจจุดมุ่งหมาย
ของการศึกษาและบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อดำเนินการให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว

3. ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู และเจ้าหน้าที่ให้อยู่ในสภาพที่ดี
และร่วมปฏิบัติงานเป็นคณะด้วยกำลังสติปัญญา เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางอันดี

4. เพื่อให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการสอน ตลอดจนการกำ
แผนการสอน สื่อการเรียน การประเมินผล
5. เพื่อประสานงานกับผู้บริหารการศึกษา ในอันที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่โรงเรียนและ
สำนักงานไม่อาจดำเนินงานได้ตามลำพัง
6. เพื่อช่วยประเมินผลงานของครูและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งช่วยวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่มี
ให้เหมาะสมด้วย

7. เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจงานของโรงเรียนและอาชีพครู

8. เพื่อช่วยในด้านประชาสัมพันธ์ และสร้างครูให้มีลักษณะแห่งความเป็นผู้นำ

กู๊ด (Good. 1973 : 539) มีความเห็นว่า การนิเทศการศึกษามีความมุ่งหมาย
เพื่อช่วยให้เกิดความเจริญของงานทางวิชาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยให้เลือกและ
ปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยเหลือและจัดสรรเครื่องอุปกรณ์การศึกษา และช่วยเหลือ
และปรับปรุงวิธีสอน

กวินน์ (Gwynn. 1974 : 27-31) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา
เพื่อช่วยเหลือครูในด้านต่าง ๆ เช่น ช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ช่วยสร้างลักษณะ
การเป็นผู้นำให้แก่ครู ช่วยครูให้เข้าใจเด็กได้ดีขึ้น ช่วยเหลือครูให้รู้จักวิธีการประเมินผลงาน
ตนเอง

จากจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถและทักษะในการสอน
2. เพื่อให้ครูทราบจิตวิทยาพื้นฐานในชั้นเรียน
3. เพื่อสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการศึกษาเบื้องต้น
4. เพื่อให้ครูใหม่เข้าใจงานอาชีพครูมากยิ่งขึ้น
5. เพื่อประชาสัมพันธ์งานทางด้านการศึกษา

หลักการนิเทศการศึกษา

ชาวี มณีศรี (2529 : 4-5) ได้กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษาแผนใหม่ เป็น การนิเทศการศึกษาที่กระตุ้นให้ครูใช้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ทางการสอนที่เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำทางการศึกษา

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2528 : 16-20) ได้เสนอหลักการนิเทศการศึกษาไว้ พอสรุปได้คือ การนิเทศการศึกษาจะต้องสัมพันธ์กับการบริหารและร่วมกันทำหน้าที่ต่อระบบการ ศึกษา แผน นโยบาย และค่านิยม จุดมุ่งหมาย ควรถูกกำหนดโดยแนวทางของปรัชญา หรือวิถีชีวิต ในสังคม การนิเทศการศึกษาควรเป็นวิทยาศาสตร์และเป็นประชาธิปไตย การนิเทศการศึกษาควร เป็นบริการอย่างหนึ่งเหมือนวิชาอื่น ๆ และประการสุดท้าย การนิเทศการศึกษาควรส่งเสริม ความก้าวหน้าของครูและนักเรียน

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 15-17) กล่าวถึง หลักการนิเทศการศึกษาไว้ 3 หลักการ คือ

1. การนิเทศการศึกษาเป็น "กระบวนการ" ทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ
 2. การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน แต่การดำเนินงานนั้นจะกระทำโดยผ่าน "ตัวกลาง" คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา
 3. การนิเทศการศึกษา (ในประเทศไทย) เป็นบรรพชาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย
- ฟรานเซท (Franseth. 1961 : 23-28) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคงให้ ได้ผลดีควรใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์แก้ปัญหา และช่วยผู้ร่วมงานศึกษาปัญหาต่าง ๆ เพื่อสร้าง ความเข้าใจพื้นฐาน

อาธ (Eye. 1971 : 152) กล่าวว่า หลักสำคัญของการนิเทศการศึกษามี 3 ประการ คือ

1. มีความเคารพในความคิดซึ่งกันและกัน
2. กำหนดหน้าที่ที่ต้องการสำหรับแต่ละบุคคลไว้แน่นอนชัดเจน
3. คำนึงถึงความพอใจของแต่ละบุคคล ในการแบ่งงานหรือมอบหมายหน้าที่ให้ผู้อื่น

จากแนวความคิดดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาต้องยึดหลักการ จึงทำให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีมนุษยสัมพันธ์บนพื้นฐานแห่งความเป็นประชาธิปไตย การยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันส่งเสริมให้ครูได้ก้าวหน้าในวิชาชีพ และที่สำคัญคือ ร่วมกันพัฒนาการเรียนการสอน จัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศการศึกษา

เป็นที่กล่าวกันอยู่เสมอว่า ถ้าเราสามารถจะหาครูผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาสู่ระบบการศึกษาได้แล้ว ยังจำเป็นอีกหรือไม่ที่จะต้องมีการนิเทศการศึกษา ได้มีผู้อภิปรายกันอย่างกว้างขวางว่ายังมีความจำเป็นอยู่เป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลนี้สอดคล้องกับ วินัย เกษมเศรษฐ์ (2527 : 3) กล่าวไว้เช่นกันว่า

1. ความจำเป็นในการจัดการนิเทศศึกษานั้นเกิดขึ้นจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคม เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป การศึกษาจึงต้องเปลี่ยนไปให้สอดคล้องด้วย
2. การผลิตครู สถาบันผลิตครูบางแห่งไม่สามารถผลิตครูที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ดังนั้นโรงเรียนต้องมีการฝึกอบรมครูอยู่ตลอดเวลา
3. เพื่อรักษามาตรฐานการศึกษา (Standardization) ในการรักษามาตรฐานของการศึกษานั้นต้องอาศัยผู้ชำนาญ โดยเลือกมาจากผู้ที่มีความรู้มาทำงานและช่วยนิเทศความรู้ใหม่ให้แก่ครูประจำการให้มีความคิดกว้างไกล

วิจิตร วรุตบางกูร (2524 : 10) กล่าวว่า สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย ศึกษานิเทศก์จึงเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์การที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในเรื่องการเรียนการสอนก็เกิดขึ้นมาใหม่อยู่ตลอดเวลา จำเป็นที่ครูจะต้องติดตามศึกษาให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ แต่เนื่องจากภาระหน้าที่ในงานสอนมีอยู่มาก ศึกษานิเทศก์จึงเป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบช่วยเหลือในเรื่องนี้ด้วย

ความจำเป็นในการรักษามาตรฐานทางการศึกษา การศึกษาของประเทศไม่อาจรักษามาตรฐานไว้ได้ ถ้าขาดบุคคลที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน การรักษามาตรฐานของการศึกษาที่จะกล่าวถึงนี้มองในแง่มุมของการศึกษาในทัศนะกว้างและเป็นมาตรฐาน

ในระดับชาติ การจัดการนิเทศการศึกษาตามความจำเป็นในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จัดกระทำโดยผู้นิเทศภายนอก ซึ่งได้แก่ สิกษานิเทศก์

กระบวนการในการนิเทศการศึกษา

กระบวนการในการนิเทศการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง ผู้นิเทศจะต้องกำหนดขั้นใช้ในการนิเทศ เพื่อช่วยให้งานนิเทศการศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และสุพิชญา ธีระกุล (2523 : 93) กล่าวว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานของสิกษานิเทศก์ได้ผลสัมความมุ่งหมาย ได้เสนอแนะวิธีปฏิบัติงานของสิกษานิเทศก์ไว้ดังนี้

1. ก่อนจะดำเนินโครงการใดก็ตาม สิกษานิเทศก์ควรใช้วิธีติดต่อถามถามเรื่องที่สำคัญ สิกษานิเทศก์ควรดำเนินการเอง
2. พยายามประชาสัมพันธ์งานของสิกษานิเทศก์ให้ทุกฝ่ายได้เข้าใจ และรับรู้ในขณะเดียวกันก็ควรทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั่วขอบเขตของงานที่เราควรจะทำอยู่ว่า มีแผนงานอย่างไร จะทำที่ใด เมื่อไร ทำกับใคร เป็นต้น และมีการแจ้งผลการเคลื่อนไหวเป็นระยะ เพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน
3. ต้องมีการวางแผนงาน วิธีดำเนินการที่ดี หากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ต้องแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
4. ต้องมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องให้มาก ไม่ควรถือเอาถือเรา
5. ต้องเห็นคุณค่าของการยอมรับ ฝึกการให้และการรับ
6. ใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการทำงาน
7. มีความจริงใจ และสุจริตในการทำงาน
8. ต้องอาศัยเทคนิคต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิคการนิเทศการศึกษา
9. มีทักษะในการเป็นผู้นำทางวิชาการที่ดี มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
10. มีการประเมินผลการทำงานอยู่เสมอ ทั้งการประเมินผลโครงการ

สันต์ ชรรณบำรุง (2526 : 20-25) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศทางการศึกษา คือ การนิเทศเพื่อให้ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนา เปลี่ยนแปลง ทักษะคติ ค่านิยม ทำให้ครูสนใจ

การนิเทศ ร่วมมือในการวางแผน วิเคราะห์ปัญหา หาทางเลือก แก้ปัญหา มีมนุษยสัมพันธ์ สร้างความสามัคคี มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศ ผู้ร่วมนิเทศ สร้างขวัญกำลังใจ สร้างความสำเร็จ

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2525 : 5) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างสรรค์ที่มีจุดหนึ่งในการให้คำแนะนำ ซึ่งช่องทางแก้ไขปัญหของครูและนักเรียนเพื่อปรับปรุงตัวครูและนักเรียน ตลอดจนการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

แฮริส (Ben M.Harris. 1985 : 15) ได้สรุปกระบวนการในการนิเทศการศึกษาที่เรียกด้วยอักษรย่อว่า POLCA มีดังนี้

1. Planning Processes (P) หมายถึง การวางแผนในการปฏิบัติงาน โดยคิดว่าจะทำอย่างไร กำหนดจุดมุ่งหมายของงาน พัฒนาวิธีดำเนินการ กำหนดงานที่จะดำเนินการ คาดคะเนถึงผลที่จะได้รับจากโครงการและวางแผนโครงการ

2. Organizing Processes (O) หมายถึง การจัดโครงสร้างของการดำเนินงาน โดยสร้างหลักเกณฑ์ในการทำงาน จัดหาทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงานโดยสร้างเกณฑ์ในการทำงาน สร้างความสัมพันธ์ของงาน แบ่งงานโดยกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงาน มีการประสานงาน มอบหมายอำนาจให้ตามหน้าที่ วางโครงการของหน่วยงานและพัฒนานโยบายต่าง ๆ

3. Leading Processes (L) หมายถึง บทบาทในฐานะผู้นำ โดยดำเนินการวินิจฉัยสั่งการ การคัดเลือกตัวบุคลากร กระตุ้นให้บุคลากรทำงานลงมือปฏิบัติงาน การสาธิตในการปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษาช่วยเหลือ การติดต่อสื่อสาร การให้กำลังใจ การให้คำแนะนำให้มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ให้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานแสดงและอธิบายเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

4. Controlling Processes (C) หมายถึง การควบคุมการปฏิบัติงาน ดำเนินงานโดยการพิจารณามอบหมายงาน ให้ความสะดวกในด้านต่าง ๆ พิจารณาผลงานที่มีการแก้ไขทันที เมื่องานผิดพลาด การให้บุคลากรออกจากงาน การตักเตือน และการกำหนดระเบียบในการปฏิบัติงาน

5. Assessing Processes (A) หมายถึง การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน โดยการประเมินผลการปฏิบัติงาน วัดผลการปฏิบัติงาน วิจัยผลการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้การนิเทศการศึกษายังเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารวิชาการ ดังนั้นกระบวนการที่ใช้ในการนิเทศการศึกษา จึงสามารถใช้กระบวนการบริหารทั่ว ๆ ไปได้ หลักและวิธีการบริหารที่ได้รับความนิยมยกย่องมากที่สุด ได้แก่ วิธีการของ ลูเธอร์ กุลลิค (Luther Gulick. 1987 : 3) ซึ่งได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารที่เรียกด้วยอักษรย่อว่า POSDCoRB ดังนี้

1. Planning (P) หมายถึง การวางแผนหรือวางโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ วางแผนวิธีปฏิบัติพร้อมด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ

2. Organizing (O) หมายถึง การจัดรูปโครงการหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อย หรือตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมด้วยกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อกัน สัมพันธ์กันตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันไป

3. Staffing (S) หมายถึง การบริหารงานอันเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ทุกประเภทของหน่วยงาน การบริหารงานบุคคลดังกล่าว รวมถึงแต่การแสวงหาคนมาทำงานการบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลที่บรรจุแต่งตั้งไว้แล้ว การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้นและการลดขั้น ตลอดจนการพ้นจากงาน และการบำรุงรักษาสภาพการทำงานที่ดี และมีประสิทธิภาพให้คงอยู่ตลอดไป

4. Directing (D) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ หลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณางานโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะผู้บริหาร เป็นผู้บังคับบัญชาหน่วยงาน

5. Coordinating (Co) หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์หน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์การหรือสำนักงานใหญ่ เพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน แต่ทุกหน่วยงานทำงานประสานกลมกลืนกัน เพื่อวัตถุประสงค์หลักขององค์การหรือหน่วยงานใหญ่ร่วมกัน

6. Reporting (R) หมายถึง การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชา หรือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งเบื้องบนและเบื้องล่าง การเสนอรายงานทำให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะ สะดวกแก่การประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในขณะเดียวกันควรเสนอรายงานให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบด้วย จะเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีร่วมกัน และเป็นการนำร่องทั่วไปในตัว การเสนอรายงานจำเป็นที่จะต้องมีการบันทึกหลักฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้เป็นระยะ ๆ มีการวินิจฉัย การประเมินผล และการตรวจสอบเป็นระยะ ๆ จึงจะสามารถทำรายงานได้ถูกต้องรัดกุมและสมบูรณ์

7. Budgeting (B) หมายถึง การจัดทำงานประมาณการเงิน การวางแผน หรือโครงการในการใช้จ่ายเงิน การบัญชี และการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินหรือตรวจสอบบัญชี โดยรอบคอบและรัดกุม

จากกระบวนการบริหารของลูเทอร์ กุลิค (Luther Gulick) เมื่อเปรียบเทียบกับกระบวนการนิเทศการศึกษาของ เบน เอ็ม แฮริส (Ben M. Harris) จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องหรือคล้ายคลึงกัน ดังนั้นพอสรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย การวางแผน การจัดระเบียบงาน การกระตุ้นและให้กำลังใจในการทำงาน การควบคุมงาน และการประเมินผล

คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์

วิจิตร อนวัชพันธุ์ (2520 : 43) ได้สรุปคุณลักษณะเด่น ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการนิเทศไว้ดังนี้

1. เป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย
2. การตรงต่อเวลา
3. มีเทคนิคในการพูด
4. มีการประเมินผลงาน
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. เป็นนักวิจัย
7. มีความสุจริตธรรม
8. สามารถสาธิตการสอนได้
9. มีความรับผิดชอบ
10. มีเทคนิคในการนิเทศ

ชาวี มณีศรี (2529 : 55) ได้แบ่งคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณสมบัติด้านบุคลิกลักษณะ ศึกษานิเทศก์จะต้องสร้างควมศรัทธา และความเชื่อถือให้เกิดขึ้นได้ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีอารมณ์ขัน มีสุขภาพดี สามารถประเมินค่าราคาส่งของ มีความจริงใจ และเป็นพหุสัจจะ

2. คุณสมบัติด้านวิชาชีพ ศึกษานิเทศก์จะต้องมีความรู้พื้นฐานกว้างขวาง มีความรู้ในวิชาชีพครู มีทักษะในการสอน เข้าใจบทบาทและกระบวนการศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับวัสดุการสอน และวิธีสอน มีความสามารถในการวัดผล ตระหนักถึงความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ มีประสิทธิภาพในการทดลองวิจัย และมีความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงตนเอง

3. มีความรู้และทักษะ ดังนี้ มีความรู้ด้านการจัดการ มีความรู้ด้านพฤติกรรมของมนุษย์ มีความรู้ด้านหลักสูตร มีทักษะในทางเทคนิค มีทักษะในการครองตน มีทักษะในการจัดการศึกษา และมีทักษะในการสร้างความคิด นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์ยังต้องมีคุณสมบัติที่พอสรุปได้ดังนี้

1. เป็นผู้ประสานงานที่ดี
2. มีความรู้ในหลักการนิเทศการศึกษาที่ดี
3. มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
4. เป็นผู้เฝ้าและผู้ตามที่ดี
5. ตระหนักในหลักประชาธิปไตย
6. ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาของครูได้อย่างดี
7. เป็นผู้รักษาความลับเมื่อพบข้อบกพร่องของครูจะแนะนำแก่ครูโดยตรง
8. เป็นผู้มีความระมัดระวังในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ
9. เป็นผู้ที่คณะครูให้ความไว้วางใจ
10. เป็นคนเปิดเผย เข้าใจมนุษย์

สัจจิต อุทรานันท์ (2530 : 25) ได้รวบรวมคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ไว้ดังนี้

1. ด้านลักษณะส่วนตัว ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นศึกษานิเทศก์ ควรจะเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความมั่นใจในตนเอง มีความอดทน กระฉับกระเฉงว่องไว เป็นคนเปิดเผย ไม่เย่อหยิ่ง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2. ด้านความรู้ความสามารถ ผู้ที่เป็นศึกษานิเทศก์ควรเป็นผู้มีความรู้ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิคในการพูด มีความสามารถในการสาธิต การสอน มีความสามารถทางด้านประเมินผลและวิจัย

3. ด้านการแสดงออกทางพฤติกรรม ผู้ที่จะเป็นศึกษานิเทศก์ควรมีความเป็นประชาธิปไตย มีความยุติธรรม มีคุณธรรม ประพฤติดี รู้จักประมาณตน มองโลกในแง่ดี เคารพในความ คิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักยกย่องชมเชยผู้ที่ทำดี

4. ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ผู้ที่เป็นศึกษานิเทศก์จะต้องเป็นคนตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความตั้งใจจริงในการทำงาน

กวินน์ (Gwynn. 1974 : 437-438) ได้กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์ควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีความเข้าใจเด็กและครู
2. มีความเชี่ยวชาญในการใช้วัสดุการสอน
3. มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. มีความรู้เชี่ยวชาญในวิธีสอนต่าง ๆ และมีศิลป์ในการถ่ายทอดดี
5. เป็นผู้ประสานงานดี
6. มีความรู้ในทางวัดผลและประเมินผลการศึกษา
7. รู้จักส่งเสริมและสนับสนุน หรือกระตุ้นให้ผู้อื่นทำงาน
8. มีความเป็นกันเองเกี่ยวกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
9. มีความรู้ในการวางแผน การปรับปรุงหลักสูตร และการวิจัยเกี่ยวกับ

หลักสูตรการเรียนการสอนเป็นอย่างดี

10. มีความคุ้นเคยกับระบบการบริหารโรงเรียนกับครู นักเรียน และประชาชน ในท้องถิ่น

ลอนสเดล (Lonsdale. 1976 : 27) ได้วิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ศึกษานิเทศก์ พบว่า ศึกษานิเทศก์ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ดี เช่น ด้านการสอน ด้านจิตวิทยา และการถ่ายทอด
2. มีความอดทน
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี

4. เข้ากับผู้อื่นได้
5. รู้จักปรับปรุงตนเอง

จากแนวความคิดดังกล่าวพอสรุปได้ว่า คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์นั้น ควรเป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมั่นใจในตนเอง มีความอดทน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจทำงาน เข้าใจเด็ก และครูรู้จักปรับปรุงตนเอง

บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา

กรมพลศึกษา (2535 : 1) ได้กำหนดให้ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา มีหน้าที่ในการนิเทศ ฝึกอบรม และส่งเสริมมาตรฐานการจัดการศึกษาทางด้านพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด กีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา และกิจกรรมนักเรียนให้กับโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ศึกษานิเทศก์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

1. พัฒนาและฝึกอบรมบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด กีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา และกิจกรรมนักเรียน
2. จัดและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานทางด้านพลศึกษา สุขศึกษา กีฬา นันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจกรรมนักเรียน ของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนามาตรฐานการศึกษาในสาขาดังกล่าว
3. นิเทศและติดตามผลมาตรฐานการจัดการศึกษาทางด้านวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด กีฬา นันทนาการ และกิจกรรมนักเรียน
4. จัดทำคู่มือ เอกสารทางวิชาการ สื่อการสอน วัสดุทัศนูปกรณ์ วิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด กีฬา นันทนาการและกิจกรรมนักเรียน
5. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด กีฬา นันทนาการและกิจกรรมนักเรียน

6. ร่วมพัฒนาหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการทั้งในระดับกระทรวง และระดับท้องถิ่น
7. นิเทศ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา และวิทยาลัย

พลศึกษา

8. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ที่ขอปรับปรุงใหม่ โดยแบ่งงานภายในออกเป็น

3 ฝ่าย 1 หน่วย ประกอบด้วย (กรมพลศึกษา. 2535 : 10)

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. ฝ่ายนิเทศและส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา
3. ฝ่ายฝึกอบรม
4. หน่วยศึกษานิเทศก์ เขต/จังหวัด

ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา

บลูม (ประกัสสร วงศ์ารณ. 2531 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Bloom : 1978) ให้ความหมาย ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะระลึกได้ในสิ่งที่พบ หรือได้ยินมาแล้ว โดยผู้เรียนจะต้องสามารถเหตุผลอ้างอิงหรือสนับสนุนเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เห็นอย่างชัดเจน

เพ็ญจันทร์ เทพบุรณะ (2533 : 8) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ความจำที่ถูกต้อง เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญยิ่ง ซึ่งครูจะสามารถนำไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน และใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

กู๊ด (Good. 1973 : 127) ให้ความหมายของสมรรถภาพไว้ว่า หมายถึง ทักษะ (Skill) มโนทัศน์ (Concept) และทัศนคติ (Attitude) ที่จะต้องมีในการทำงานทุกชนิด และสามารถประยุกต์วิธีการและความรู้พื้นฐานไปใช้กับสถานการณ์จริงได้ นอกจากนั้น เพ็ญจันทร์ เทพบุรณะ (2533 : 5) ได้ให้ความหมายคล้ายคลึงกันว่า สมรรถภาพ หมายถึง ความสามารถที่เป็นผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดความสามารถในการแสดงพฤติกรรมหรือกระบวนการในการดำเนินงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนาได้

จากข้อความดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา หมายถึง สิ่งที่ศึกษานิเทศก์ต้องการให้มีการเสริมความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติในการนิเทศการศึกษาในเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดการนิเทศการศึกษา และคุณลักษณะ เจตคติของศึกษานิเทศก์ จนสามารถดำเนินงานการนิเทศการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาที่ควรเสริมให้แก่ศึกษานิเทศก์เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่สำคัญมี 7 ด้าน ดังนี้

ด้านหลักสูตร

ชัชชัย ชัยจิระฉายกุล (2532 : 11) ได้นิยามความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน กิจกรรม และ ประสบการณ์เป็นค่าที่ใช้แทนกันได้ แต่มีความแตกต่างกันอยู่ตรงที่ว่ากิจกรรมเน้นที่กระบวนการ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งไม่ได้บ่งบอกถึงความสำเร็จ เป็นการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในตัวผู้เรียน ส่วนประสบการณ์มีจุดเน้นอยู่ที่การเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการจัด ประสบการณ์จึงหมายถึง การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยนำเนื้อหามาจากหลักสูตรที่ครอบคลุม ตั้งแต่จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์ของกลุ่มวิชา และรายวิชาต่าง ๆ จิตรา ทองเกิด (2532 : 2) เช่น วิชาพลศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) นี้เรียกว่าวิชาพลานามัย ได้กำหนดจุดประสงค์ไว้คือ

1. เพื่อให้มีทักษะการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การดูแลสุขภาพ และสวัสดีภาพ
2. เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาและรักษาสมรรถภาพทางกาย และจิต สุขภาพและสวัสดีภาพ
3. เพื่อให้เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การดูแลสุขภาพ และ สวัสดีภาพ
4. เพื่อให้มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา และมีสุนนียที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ.

2535 : 67)

โครงสร้างของวิชาพลานามัยตามหลักสูตรที่ได้ปรับปรุงใหม่ประกอบด้วยวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรี ดังนี้

วิชาบังคับแกนมี 6 รายวิชา คือ พ 101 พ 102 พ 203 พ 204 พ 306 เรียน ภาคเรียนละ 1 รายวิชา เวลาเรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

วิชาบังคับเลือก ประกอบด้วย วิชาสุขภาพมี 6 รายวิชา คือ พ 011 พ 012 พ 013 พ 014 พ 015 พ 016 เรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา เวลาเรียน 1 คาบต่อ สัปดาห์ต่อภาค และวิชาพลศึกษามี 6 รายวิชา คือ พ 021 พ 023 พ 024 พ 025 พ 026 เรียนภาคเรียนละ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยมีเงื่อนไขต้องเลือกจัดกิจกรรมพลศึกษาตามที่กำหนดไว้

วิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย กลุ่มวิชาสหศึกษามี 2 รายวิชา คือ พ 017 และ พ 018 เวลาเรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค และกลุ่มวิชาพลศึกษามี 27 รายวิชา คือ พ 027 ถึง พ 0233 เวลาเรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

สำหรับวิชาพลศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) นี้เรียกว่า วิชาพลานามัย ได้กำหนดจุดประสงค์ไว้ คือ

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจหลักการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม
2. เพื่อให้มีทักษะในการดูแลสุขภาพสุขภาพ สวัสดิภาพ การสร้างเสริมสมรรถภาพ ทางกายและทางจิต และนำไปปฏิบัติจนเป็นนิสัย
3. เพื่อให้มีคุณธรรม เห็นคุณค่าของกิจกรรมพลศึกษา กีฬา การรักษาสุขภาพ และ สวัสดิภาพ

โครงสร้างของวิชาพลานามัย ตามหลักสูตรที่ได้ปรับปรุงใหม่ประกอบด้วยวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรี ดังนี้

วิชาบังคับแกน ประกอบด้วย วิชาสหศึกษามี 6 รายวิชา คือ พ 401 พ 402 พ 503 พ 504 พ 605 พ 606 เรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา เวลาเรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

วิชาบังคับเลือกมี 6 รายวิชา คือ พ 021 พ 023 พ 024 พ 025 พ 026 เรียน ภาคเรียนละ 1 รายวิชา เวลาเรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

วิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย กลุ่มวิชาพลศึกษา มี 2 รายวิชา คือ 027 และ 0226 เพิ่ม 5 วิชา พ 0227 - พ 0232 เวลาเรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

จากหลักการและจุดหมายที่ตั้งไว้ หลักสูตรจึงกำหนดให้มีวิชาบังคับ วิชาเลือกเสรี และ กิจกรรมดังนี้

1. วิชาบังคับ ประกอบด้วย วิชาบังคับแกนและวิชาบังคับเลือก

1.1 วิชาบังคับแกน มุ่งปลูกฝังความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับพัฒนาสติปัญญา และบุคลิกภาพอันดีงาม ได้แก่ ความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้ภาษาไทย การคิดคำนวณ ความเข้าใจพื้นฐาน ในทางวิทยาศาสตร์และสังคม การรักษาสุขภาพ และความชื่นชมในศิลปวัฒนธรรม และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย วิชาบังคับแกนนี้ผู้เรียนต้องเรียนเหมือนกันหมดทุกคน

1.2 วิชาบังคับเลือก เป็นวิชาพื้นฐานที่เสริมวิชาบังคับแกนในส่วนที่ต้องการให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและผู้เรียน

2. วิชาเลือกเสรี เป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ค้นหาความถนัดและความสามารถอันจะเป็นเครื่องชี้แนะให้ตัดสินใจเลือกวิชาได้เหมาะสม และได้พัฒนาสติปัญญา ตลอดจนความสามารถให้สูงสุดตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3. กิจกรรม หลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอีก 3 ประเภท โดยนักเรียนทุกคนจะประกอบกิจกรรมร่วมกันภายใต้การดูแลของโรงเรียน เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยอันดีงาม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ได้ประโยชน์จากกัน และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 3-4)

จากการที่นักวิชาการได้กำหนดหลักสูตรไว้ พอสรุปได้ว่า ศึกษานิเทศก์ต้องเข้าใจเนื้อหาของหลักสูตรอย่างถูกต้องเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการนิเทศการศึกษา ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเรียนคู่มือ ตำรา จัดทำแผนการเรียนการสอนเป็นรายวิชา เช่น พลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี วิชาการ ฯลฯ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการ กีฬาและกิจกรรมเยาวชนได้

ด้านการจัดการเรียนการสอน

บุญมี เหมธอด (2529 : 157) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำเอาหลักสูตรที่กำหนดไว้มาปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งผลของการจัดการเรียนการสอนจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน การจัดระบบที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร วิธีการสอนนับว่าเป็นหัวใจสำคัญในการสอนของครูมาก เพราะเป็นตัวเชื่อมระหว่างประสบการณ์และเนื้อหาในการสอนกับตัวนักเรียน ครูที่ดีจะต้องรู้จักเลือกวิธีสอน เพื่อให้สอนได้เหมาะสมกับลักษณะความต้องการ ความสนใจ ทำให้ผู้สอนกับผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์กัน เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาพร ชรินทร์. 2529 : 30) กล่าวว่า การสอนทักษะกีฬา มิได้มุ่งให้ทุกคนเป็นนักกีฬายอดเยี่ยมในระดับสูง หลักสูตรมุ่งเน้นเรื่องสุขภาพและพลานามัยมากกว่าความเป็นเลิศทางกีฬานั้น ๆ เพื่อให้เล่นกีฬาเป็น มีทักษะพื้นฐานที่ถูกต้อง คู่มือเป็น มีน้ำใจนักกีฬา เข้าใจระเบียบกติกา การเล่นกีฬาดด้วยความสนุกสนาน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา ซึ่งเป็นวิชาการแขนงหนึ่ง การสอนไม่ควรเคร่งเครียด การสร้างบรรยากาศทางวิชาการและการสร้างความอบอุ่น สร้างนิสัยในการเรียนที่เหมาะสม กระตุ้นให้เกิดความเบื่อหน่าย ควรสอนแนวคิด ความรู้ และ

ระเบียบ กลติกา หรือหลักการต่าง ๆ ทางวิชาพลศึกษาสอดคล้องไปกับการสอนทักษะกีฬา การฝึกทักษะกีฬาเพื่อให้มีจิตใจรัก มีนิสัยชอบการนำกีฬาไปใช้ในการเล่นเพื่อสุขภาพ เพื่อความสนุกสนาน พักผ่อนหย่อนใจ และใช้กิจกรรมกีฬาเป็นสื่อที่ดีในสังคม การสอนเน้นการปฏิบัติการเล่นเป็นหมู่เป็นกลุ่ม และเป็นทีมให้มาก

สัจด์ อูทรานันท์ (2530 : 16) กล่าวว่าหลักสูตรเปรียบเหมือนแบบแปลน การจัดการเรียนการสอน ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร และการเรียนการสอนจะทำให้การจัดการศึกษาคำนึงไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียนเอง และช่วยให้ครูอาจารย์มีทิศทาง และมีสิ่งกำหนดในการสอน เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ วิธีสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล หลักสูตรจึงมีความสำคัญเป็นแผนยุทธศาสตร์ประกอบด้วยประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งได้วางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน คือ การให้คำแนะนำแก่ครูในการนำเอาหลักสูตรที่กำหนดไว้มาปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ โดยมีศึกษานิเทศก์ร่วมทำงานกับครูด้วย

ด้านสื่อการเรียนการสอน

เกอน ทองแก้ว (2531 : 35) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง ตัวกลางหรือพาหนะที่ช่วยให้ครูส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะไปยังนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น สิ่งสำคัญในการใช้สื่อจะต้องมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหา ดังนั้นก่อนที่จะผลิต หรือนำสื่อการสอนไปใช้ ควรจะต้องพิจารณารายละเอียดของจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการใช้สื่อการสอนโดยขาดการวางแผนจะทำให้ นักเรียนเกิดความสับสน ไม่สามารถเรียบเรียงความคิด และสรุปประเด็นเนื้อหาสาระสำคัญของบทเรียนได้

ประเภทของสื่อการสอน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 141) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนตามลักษณะรูปร่างของสื่อไว้ 4 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทเครื่องมือ เป็นสื่อที่ได้มาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ของวิศวกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง วิทยุ และโทรทัศน์ รวมทั้งแผ่นป้ายต่าง ๆ
2. สื่อประเภทวัสดุ หมายถึง สื่อที่เป็นผลิตผลมาจากวิทยาศาสตร์ เป็นวัสดุที่มีการมุ่งเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น แผนที่ แผนภูมิ ภาพโฆษณา รูปภาพ หุ่นจำลอง และของจริงต่าง ๆ
3. สื่อประเภทวิธีการ หมายถึง สื่อประเภทเทคนิค ระบบ กระบวนการต่าง ๆ เช่น การสาธิต การศึกษาเอกสารที่ การทดลอง การแสดงละคร นิทรรศการ เป็นต้น
4. สื่อประสม หมายถึง การนำสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นเครื่องมือ วัสดุ และวิธีการมาใช้ร่วมกันอย่างสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่สื่อแต่ละอย่างส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน เช่น บทเรียน โปรแกรม ชุดการสอน การจัดการเรียนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น

ศึกษานิเทศก์มีหน้าที่ผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนประกอบการอบรม และการเรียนการสอนโดยน่านวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี อุตสาหกรรม ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการ กีฬาและกิจกรรมเยาวชนไปเผยแพร่ให้กับครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการและแนวความคิดในการเลือกสื่อการสอน

1. สื่อสามารถนำไปใช้ได้ดีทั้งครูและนักเรียน
2. สื่อจะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลทั้งหมดตามเนื้อหาและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

จะเห็นได้ว่าสื่อช่วยในด้านการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น แต่ต้องรู้จักเลือกใช้และวางแผนให้ดีจึงจะทำให้สื่อมีคุณภาพ

แหล่งสื่อ

1. สิ่งที่เป็นเอกสาร หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
2. Soft wave ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน, ศูนย์บริการของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทางด้านนี้
3. ศูนย์วัฒนธรรมของสถานทูตต่าง ๆ

ด้านการวัดผลและการประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษาเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาหรือกระบวนการเรียนการสอน เพราะเป็นเครื่องมือที่ว่าการจัดการเรียนการสอนได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่เพียงใด (บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์, 2523 : 3) และ อำนวย เลิศขันธ์ (2525 : 7) กล่าวว่า การวัดผลกับการประเมินผลมีความหมายไม่เหมือนกัน การวัดผลหมายถึง กระบวนการกำหนดรายละเอียดของข้อมูลให้เป็นตัวเลขภายใต้กฎเกณฑ์ในการกำหนดตัวเลขแทนปริมาณของสิ่งที่จะวัดตามคุณลักษณะ ส่วนการประเมินผลเป็นกระบวนการตัดสินใจข้อมูลที่ได้จากการวัดผล หรือการทดสอบอย่างมีหลักเกณฑ์ และ ไพศาล หวังพานิช (2526 : 13-14) ได้ให้ความหมายว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวเลข หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะหรือคุณภาพของสิ่งที่จะวัด โดยใช้เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพเพื่อชี้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่วัดว่ามีปริมาณเท่าใด ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินใจคุณค่า ตีราคาตัดสินวินิจฉัย และลงสรุปเพื่อพิจารณาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของคุณลักษณะและพฤติกรรม และใช้วิจารณ์พิจารณาประกอบพิจารณาในสิ่งที่ได้มาจากการวัดอย่างมีหลักเกณฑ์และมีคุณธรรม

ดังนั้น การวัดผลและการประเมินผลการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบผลและสภาพที่แท้จริงของนักเรียนที่มีผลการเรียนเป็นอย่างไร สิ่งสำคัญที่สุดจากการวัดผลจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ด้วยว่าเป็นอย่างไร และนำเอาผลที่ได้จากการวัดผลและการประเมินผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

หลักการวัดผลและการประเมินผล

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 21-24) กล่าวถึงหลักเกณฑ์หรือองค์ประกอบที่ถือว่าเป็นหลักของการวัดผลและการประเมินผลดังนี้

1. วัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผลที่ได้จากการวัดมีความมั่นใจได้ว่าสามารถวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้อย่างแท้จริง การวัดไม่ตรงวัตถุประสงค์ อาจเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ คือ

- 1.1 ไม่เข้าใจคุณลักษณะที่ต้องการจะวัด
- 1.2 ใช้เครื่องมือไม่ถูกต้อง
- 1.3 วัดไม่ครบถ้วน

2. ใช้เครื่องมือที่ดี โดยต้องเริ่มด้วยการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเสียก่อน เพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรง เชื่อมั่นได้ มีความเป็นปรนัย มีอำนาจจำแนกสูง และเหมาะสมกับระดับของบุคคลที่จะวัด

3. มีความยุติธรรม การที่จะนำเอาการวัดมาเปรียบเทียบกับกันในกลุ่ม หรือจะนำไปเทียบมาตรฐานอย่างอื่นก็ตาม จะต้องเป็นการวัดที่ได้มาจากการวัดที่ยุติธรรมเสมอหน้ากันทุกคน

4. แปลผลได้ถูกต้อง โดยทั่วไปแล้วมักมีการแปลผลการสอบอยู่สองลักษณะ คือ แปลโดยเปรียบเทียบผลการวัดภายในกลุ่มของเด็ก กับเปรียบเทียบมาตรฐานที่มีอยู่ การแปลผลในลักษณะใดก็ตาม จำเป็นต้องคำนึงเสมอว่าคะแนน หรือผลการวัดที่ได้นี้ใช้แทนคุณลักษณะใดของเด็ก ผลการวัดนั้นละเอียดเพียงใด เป็นผลการวัดที่อยู่ในระดับใด มีหน่วยเท่ากันหรือไม่ ความคลาดเคลื่อนของผลการวัดมีมากน้อยเพียงใด

5. ใช้ผลการวัดได้คุ้มค่า การวัดผลที่ดีนั้นได้มีความมุ่งหมายเพื่อการตรวจสอบความสามารถของผู้เรียน ว่ามีคุณภาพเป็นเช่นไร ได้หรือตกเท่ากัน ควรจะมุ่งหวังที่จะค้นหาความสามารถที่เด่น หรือข้อบกพร่องของเด็ก เพื่อจะพัฒนาหรือปรับปรุงความสามารถของเด็กแต่ละคนให้ดีขึ้น

นอกจากนี้ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ควรจะต้องจัดให้มีเอกสาร หนังสือ คู่มือ ระเบียบเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการศึกษาไว้บริการแก่ครู อาจารย์ จัดให้มีการนิเทศ อบรมครูอาจารย์ให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล การสร้าง การวิเคราะห์ การปรับปรุงแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์ผลการสอบแล้วนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน และเมื่อสิ้นปีการศึกษาควรมีการประเมินผลงานนิเทศการศึกษาที่ได้ดำเนินการมาตลอดปี เพื่อนำผลมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การประเมินผลงานนิเทศการศึกษา

การประเมินผลงาน หมายถึง การตีค่าผลงานซึ่งดำเนินการไปแล้วว่า บังเกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการภายหลังการจัด ซึ่งมักจะออกมาในรูปของปริมาณ และจำนวนมากน้อยของการวัด และนำผลการวัดมาตีค่าว่าได้ผลดีเพียงใด เป็นที่พอใจหรือไม่ ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงการประเมินผลก็มักจะกล่าวถึงเทคนิควิธีการในการวัดควบคู่กันไปด้วย

ชาญชัย อาจิณสมาจาร (2525 : 89) ได้กล่าวถึงว่า การประเมินผลงานนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการวางแผน และการวางโครงการนิเทศการศึกษา จุดประสงค์ของการประเมินผลก็เพื่อต้องการทราบว่าผลงานที่ปฏิบัติไปตามแผนหรือโครงการนั้น ได้รับผลดีเพียงใด ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

การดำเนินงานที่ดีย่อมมีการประเมินผลและติดตามผลอยู่เสมอ งานนิเทศการศึกษาก็เช่นเดียวกัน การประเมินผลจะช่วยให้ศึกษานิเทศก์ได้ทราบในสิ่งต่อไปนี้

1. ผลงานที่ดำเนินไปเป็นระยะ ๆ นั้น ได้ผลดีหรือไม่ มีปัญหาและข้อควรแก้ไข

อย่างไร

2. งานที่ทำได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด และควรจะปรับปรุง

อย่างไร

3. ผู้ร่วมงานมีศรัทธาในการทำงานมากน้อยเพียงใด ทั้งงานของคณะและรายบุคคล

4. วิธีการปฏิบัติงาน กำลังคน กำลังใจ กำลังเงิน และวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

เหมาะสมแก่งานหรือไม่เพียงใด

5. งานที่กำลังปฏิบัติอยู่นั้นเป็นประโยชน์แก่ครู นักเรียน และของคณะมากน้อย

เพียงใด

ชาญชัย อาจิณสมาจาร (2525 : 70) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ดำเนินการประเมินผลนั้น ด้วยจุดประสงค์ใหญ่ ๆ ดังนี้

1. เพื่อการวินิจฉัย (Diagnosis) ในการที่ต้องการจะรู้ว่าการกระทำใด ๆ บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด เป็นการค้นหาระดับ ทิศทาง ข้อดีข้อเสีย และสาเหตุที่จะทำให้เกิดประโยชน์ขึ้นได้ จุดมุ่งหมายก็คือ เพื่อวินิจฉัยหาสาเหตุ ขั้นตอนการวินิจฉัยหาสาเหตุ และผลจากการกระทำก็คือ การประเมินผล

2. เพื่อการปรับปรุง (Improvement) การประเมินผลจะเป็นการนำไปสู่ขั้นตอนที่จำเป็นในการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนทั้งหมด จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา ก็เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทราบจุดแห่งการปรับปรุงและพัฒนาได้ก็คือ การประเมินผล

3. เพื่อการตั้งใจ (Motivation) การประเมินผลจะช่วยก่อให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผลที่น่าพอใจของการประเมินผลจะก่อให้เกิดความมั่นคงทางจิตวิทยาแก่คณะครู นักเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้การประเมินผลยังช่วยก่อให้เกิดการประชาสัมพันธ์ที่ดีอีกด้วย

หลักการประเมินผลงานนิเทศการศึกษา

ชาญชัย อาจิณสมาจาร (2525 : 71) ได้กล่าวถึงหลักการประเมินผลงานนิเทศการศึกษาว่า การประเมินผลงานจะได้ผลเนื่องมาจากการร่วมมือกันด้วยดี สิกษานิเทศก์ควรหาทางให้คณะครูทราบว่า การประเมินผลงานทำขึ้นเพื่อมุ่งปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น มิได้มุ่งที่จะจับผิดใคร และสิกษานิเทศก์ไม่ควรประเมินผลของครูโดยลำพังตนเองเสมอไป สิกษานิเทศก์ควรหาทางให้ครูรู้จักประเมินผลร่วมกัน เมื่อพบข้อบกพร่องก็แก้ไขปรับปรุง การประเมินผลที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความเป็นจริง
2. ตรงกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา
3. มีการประเมินหลาย ๆ ด้าน
4. ประเมินผลของการวิเคราะห์ที่ได้มา
5. ประเมินผลติดต่อกันสม่ำเสมอ
6. ยืดหยุ่นได้
7. ใช้เครื่องมือในการประเมินผลที่เหมาะสม
8. มีสื่อความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย

นาฏเจสธว สุมาวงค์ และคนอื่น ๆ (2526 : 15) ได้กล่าวถึงหลักการประเมินผลงานนิเทศการศึกษาไว้ 10 ประการ คือ

1. การประเมินผลต้องกระทำติดต่อกันและสม่ำเสมอ ซึ่งหมายถึง มีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ การประเมินผลงานนิเทศการศึกษาเป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอจะช่วยในการปรับปรุงวิธีการนิเทศการศึกษาที่ไม่เหมาะสมในระยะแรก ๆ ได้
2. การประเมินผลต้องเป็นงานที่ร่วมกันทำ ไม่ใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง-โดยเฉพาะ
3. การประเมินผลต้องยึดจุดมุ่งหมายของโครงการเป็นมาตรฐานในการวัดผลการปฏิบัติงานจะต้องนำจุดมุ่งหมายที่ต้องการตั้งไว้เป็นหลัก แล้วเทียบดูว่าผลการปฏิบัติงานนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือไม่
4. การประเมินผลควรคำนึงการแบบประชาธิปไตย หมายถึง การแบ่งงานกันทำ รับฟังความคิดเห็นของทุกคนที่ดเกี่ยวข้องกัน
5. การประเมินผลการศึกษาต้องประเมินทุกด้าน เช่น ด้านการบริหาร ด้านตัวบุคคล ด้านการประสานงาน และด้านอื่น ๆ
6. ควรให้สมาชิกวัดผลตัวเอง และวัดผลงานของกลุ่มของตนเองด้วย ข้อมูลที่ได้จากผู้ปฏิบัติงานเอง จะทำให้การประเมินผลใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด
7. การประเมินผลงานนิเทศการศึกษาควรกำหนดเทคนิคการประเมินผลไว้อย่างกว้าง ๆ แต่ชัดเจนพอที่สมาชิกจะนำไปใช้ได้ และสามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานของตน ควรมีคณะกรรมการร่างเครื่องมือประเมินผลแบบต่าง ๆ ไว้เป็นแนวทางและให้สมาชิกเลือกปฏิบัติตามที่เห็นว่าเหมาะสม
8. ในการประเมินผลโครงการนิเทศ จะต้องเตรียมวิธีการบันทึกผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน สรุปผลการประเมินผลไว้ให้พิจารณาได้ง่าย เป็นเอกสารอ้างอิงที่จะนำไปปรับปรุงโครงการในครั้งต่อไปได้
9. การประเมินผลโครงการนิเทศ ควรประเมินผลในสิ่งที่สามารถนำมาปรับปรุงโครงการนิเทศให้ดีขึ้น การประเมินผลสิ่งที่นำมาใช้ในกิจการต่อไปไม่ได้ จะทำให้เสียเวลา เสียกำลังงาน และเสียเครื่องเขียนแบบพิมพ์ต่าง ๆ ไปโดยเปล่าประโยชน์
10. การประเมินผลโครงการนิเทศการศึกษาคควรถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานนิเทศการศึกษาด้วย

วิธีประเมินผลงานนิเทศการศึกษา

ชาญชัย อาจิณสมาจาร (2525 : 82) ได้กล่าวถึงวิธีการประเมินผลงานนิเทศการศึกษาที่จำเป็นจะต้องทำการประเมินนั้นมียุทธศาสตร์ ๓ ด้าน เช่น ตัวครู ตัวนักเรียน สภาพแวดล้อมโรงเรียน และแม้แต่วิทยานิเทศก์เองก็จำเป็นต้องทำการประเมินเพื่อเป็นข้อมูล และเป็นแนวทางการวินิจฉัยการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนต่อไป

1. การประเมินผลตัวครู ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนการสอน ดังนั้น การประเมินผลในตัวครูจึงเป็นสิ่งจำเป็น การประเมินผลตัวครูของศึกษานิเทศก์ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการบริหาร แต่เป็นการปรับปรุงตัวครู และโดยผ่านทางตัวครู เพื่อนำไปยกระดับกระบวนการเรียนการสอน ในการประเมินตัวครูควรระวังความมีประสิทธิผล สิ่งดังกล่าวเป็นเรื่องซับซ้อนมาก เพราะเต็มไปด้วยความหลากหลายต่าง ๆ นานา เช่น ความคิดรวบยอดที่กว้างเกี่ยวกับคำว่า "การสอน" และ "ประสิทธิภาพ" งานต่าง ๆ มากมายที่ครูต้องทำ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

ได้มีผู้เสนอแนะสิ่งที่ควรประเมินเกี่ยวกับตัวครูไว้หลายอย่าง ได้แก่ การประเมินผลในตัวครูด้านบุคลิกลักษณะและคุณสมบัติในตัวครู หน้าที่ของครู การคาดหวังเกี่ยวกับครู การควบคุมห้องเรียน ทักษะในการสอน ความเหมาะสมในด้านส่วนตัว ความสามารถในการร่วมงานกับคนอื่น ความรู้ทั่วไป และความสามารถทางสติปัญญา การปรับตัวทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู และรู้จักการทำวิจัย

ดังได้กล่าวแล้วว่า ความสำคัญของครูที่มีต่อสภาพการเรียนการสอนนั้นมีเป็นอันมาก และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป หน้าที่อันสำคัญของการนิเทศศึกษาก็คือ การปรับปรุงตัวครูและรักษาความเจริญงอกงามของครูด้วย การประเมินผลในตัวครูจึงต้องทำในหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

1.1 คุณสมบัติทางกาย อาจพิจารณาสุขภาพ ความแข็งแรง รูปร่างลักษณะ น้ำเสียง สายตา และอิริยาบถ เป็นต้น

1.2 คุณสมบัติทางด้านสติปัญญา อาจพิจารณาจากสติปัญญา ความสัมฤทธิ์ผลทางด้านวิชาการ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ทฤษฎีและการปฏิบัติทางการศึกษา พลังที่ก่อให้เกิดความซาบซึ้งและการสื่อความหมาย

1.3 คุณสมบัติทางเจตคติ อาจพิจารณาจากความสนใจ การทำกิจกรรม การปรับตัวทางส่วนบุคคลและทางสังคม อารมณ์ เจตคติต่อเด็กและโรงเรียน การทดลองทางการศึกษา ค่านิยม เป็นต้น

1.4 คุณสมบัติทางสังคม เช่น ความเมตตา กรุณา ความอดทน ความเป็นมิตร ความปรองดองกับครูใหญ่ นักเรียนและผู้ร่วมงาน ขวัญ ความพึงพอใจในงาน และภาวะผู้นำ เป็นต้น

1.5 คุณสมบัติส่วนบุคคล อาจพิจารณาเกี่ยวกับพฤติกรรม ความประพฤติ ความซื่อตรง ความตรงไปตรงมา ความกระตือรือร้น ความขยันหมั่นเพียร เป็นต้น

1.6 คุณสมบัติทางวิชาชีพ อาจพิจารณาจากการฝึกหัด ประสบการณ์ ทักษะ แห่งการสอนวิชาการ ศิลปะการตั้งคำถาม วิธีการสอน และการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล กิจกรรมนอกหลักสูตร และความรับผิดชอบอื่น ๆ

1.7 การสอนและปัญหาการสอน อาจประเมินได้จากวิธีสอนที่ครูใช้กับนักเรียน วิธีการประเมินอาจพิจารณาจากการวิเคราะห์ผลการเรียน ใช้วิธีโอเพิล ใช้แบบบันทึกเสียง นอกจากนั้นครูจากทะเบียนประวัติของครูได้

1.8 ความต้องการต่อความเจริญเติบโตของครู อาจดูจากระดับและทิศทางของความต้องการ ความช่วยเหลือในการนิเทศ

เครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการประเมินผลตัวครูมีมากมาย แต่ละอย่างย่อมมีข้อดี และข้อเสียแตกต่างกัน นักบริหารหรือศึกษานิเทศก์จำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจในธรรมชาติของเครื่องมือและวิธีการเหล่านั้นก่อนจะนำไปใช้ เครื่องมือวัดและประเมินผลครูที่ใช้กันอยู่ปัจจุบัน มีดังนี้

1. การสังเกต
2. การสัมภาษณ์
3. การใช้แบบสอบถาม
4. การให้เกณฑ์อันดับคุณภาพ
5. การใช้แบบสำรวจ
6. การใช้แบบทดสอบ
7. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

8. การตรวจงานและการควบคุมคุณภาพงาน
9. การทำบันทึกประจำวัน
10. การพบปะสนทนา
11. การอภิปรายร่วมกัน
12. การวิเคราะห์จากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมให้
13. การประชุมสัมมนาทางวิชาการ
14. การใช้แบบตรวจสอบรายการ
15. การตรวจสอบสมุดงานนักเรียน
16. การเรียกครูเข้าพบปะปรึกษาหารือ
17. ใช้เครื่องมือฟังครูในขณะทำการสอน
18. ใช้แบบฟอร์มสำหรับจัดอันดับคุณภาพ หรือใช้เกณฑ์จัดอันดับคุณภาพประกอบ

การสังเกต

19. การตรวจสอบผลการเรียนของเด็กในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจทางวิชาการ และทัศนคติของนักเรียน ฯลฯ เป็นต้น

2. การประเมินตัวศึกษานิเทศก์ในการประเมินผลงานนิเทศการศึกษา นอกจากการประเมินผลจากตัวครูผู้สอนแล้ว ยังควรที่จะได้ประเมินตัวศึกษานิเทศก์ผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการพัฒนาการเรียนการสอนด้วย การประเมินตัวศึกษานิเทศก์อาจกระทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ประเมินตนเอง หรือให้หมู่คณะช่วยประเมินให้

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าใครจะเป็นผู้ประเมินก็ตาม จะต้องรู้ว่าสิ่งที่ควรประเมินจากตัวศึกษานิเทศก์คืออะไร โดยทั่วไปแล้วการประเมินผลตัวศึกษานิเทศก์มักตั้งอยู่บนพื้นฐานของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ศึกษานิเทศก์จะกระทำกิจกรรมเหล่านั้น ได้แก่

- 2.1 การวางแผนโปรแกรมการนิเทศการศึกษา
- 2.2 การสังเกตสถานการณ์ในห้องเรียน
- 2.3 การประชุมพบปะเป็นรายบุคคล
- 2.4 การประชุมครู
- 2.5 การออกเอกสารทางนิเทศ
- 2.6 การสร้างหลักสูตร

- 2.7 การวิจัย
- 2.8 การใช้ข้อทดสอบและการวัดผล
- 2.9 การให้บทเรียนทดลอง
- 2.10 การส่งเสริมครูต่อการศึกษาทางวิชาชีพ
- 2.11 การร่วมมือกับครูใหญ่
- 2.12 การทำบันทึกการนิเทศ
- 2.13 การใช้บันทึกการนิเทศ
- 2.14 การประเมินผลจากกิจกรรม

นอกจากนี้การประเมินผลตัวศึกษานิเทศก์อาจพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้ได้อีกนอกเหนือจากการกระทำกิจกรรม คือ

1. จำนวนครั้งของการนิเทศการศึกษาที่ครูได้รับ
2. ผลความเปลี่ยนแปลงในตัวครู หลังจากที่ได้รับการนิเทศการศึกษา
3. ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กของครูที่สอน ซึ่งได้รับการนิเทศ
4. ผลจากการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้จากสภาพการเรียนการสอน และในชุมชน
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียนต่อการวางแผนและประเมินผล
6. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะต้องเพิ่มขึ้นและดีขึ้น
7. การวางแผนร่วมกันของครู
8. การใช้อุปกรณ์การสอนของครู
9. ครูกับการมีส่วนร่วมในการประชุม
10. ความหมั่นศึกษาของครู
11. การทดลองของครู
12. ทำที่ของครูต่อการวิจัย
13. การหาโอกาสปรับปรุงตนเอง
14. การมีส่วนร่วมของครูต่อกิจกรรมของสมาคมทางวิชาชีพ
15. การสร้างและปรับปรุงหลักสูตร

เครื่องมือที่จะใช้ในการประเมินผลตัวศึกษานิเทศก์เอง ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสำรวจ การทดสอบ การสังเกต สัมภาษณ์ หรือการวิเคราะห์จากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้

3. การประเมินผลหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตรเป็นที่ยอมรับกันว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของกระบวนการเรียนการสอน ประสิทธิภาพของโรงเรียนจะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด หลักสูตรมีบทบาทที่สำคัญ การจะพิจารณาว่าหลักสูตรนั้นดีหรือไม่เพียงใดอาจพิจารณาจากหลักการพิจารณาหลักสูตรที่ดีได้ หลักเกณฑ์การพิจารณาว่าหลักสูตรดีหรือไม่ต้องมีลักษณะดังนี้

- 3.1 หลักสูตรที่ดีต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง
- 3.2 หลักสูตรที่ดีจะต้องเน้นในเรื่องประสบการณ์ของมนุษย์ชาติในทุกด้าน
- 3.3 หลักสูตรที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของหลักการ 2 อย่าง คือ ให้อำนาจแก่เด็กได้และเป็นจริง

- 3.4 หลักสูตรที่ดีจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก
- 3.5 หลักสูตรที่ดีจะต้องมีความสำคัญทางสังคม
- 3.6 หลักสูตรที่ดีจะต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์และประสบการณ์ที่มีความหมาย

ความหมาย

- 3.7 หลักสูตรที่ดีควรส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย
- 3.8 หลักสูตรที่ดีจะต้องก่อให้เกิดความเจริญงอกงามในทุกด้านในตัวเด็ก

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าการวัดและประเมินผล หมายถึง เทคนิคและแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลภายในและภายนอกโรงเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

อุทัย เพชรช้อย (2531 : 20) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดนอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตรโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเอง ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ ไม่มีการบังคับว่ากิจกรรมใดต้องเรียนหรือต้องทำ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความถนัดและความสนใจ ไม่มีการวัดผลได้-ตก กิจกรรมเหล่านั้นจัดขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และเสริมประสบการณ์การเรียนการสอนในชั้นเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 5) ได้เสนอหลักในการจัดกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมต่าง ๆ ควรมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ไม่ใช่เป็นผู้สั่งการ และครูควรทำหน้าที่ประสานงาน รับผิดชอบ ในการจัดวางแผน รวมทั้งนโยบายต่าง ๆ

2. กิจกรรมที่จัดขึ้นต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ดำเนินงาน จัดเป็นหลักในการทำงาน และเป็นขอบเขตของการดำเนินงาน

3. รูปแบบการจัดกิจกรรม มุ่งที่จะส่งเสริมพัฒนาตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ฉะนั้นต้องคำนึงถึงความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนร่วมกิจกรรมแต่ละประเภทด้วยความสมัครใจและได้ผลดี

4. การจัดกิจกรรมควรมีความสำคัญเท่าเทียมกับการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาควรพยายามจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

การจัดกิจกรรมในโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 6) กล่าวไว้ดังนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรืออูวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์

1.2 กิจกรรมอื่น ๆ

2. กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้อย่าง

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสวงหาประสบการณ์ ผักคิด และรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง ช่วยสนองความต้องการทางด้านจิตวิทยาของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักใช้กำลังความคิดในทางที่ถูก มีค่านิยม และลักษณะนิสัยที่ดีงาม รวมตลอดไปถึงการช่วยส่งเสริมให้เกิดมิตรภาพ และสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียน หรือกับครูผู้สอน

ศึกษานิเทศก์ควรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้คำแนะนำ ปกป้องแก่ครู โดยบทบาทและหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีงานส่งเสริมกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเยาวชน เพื่อให้เด็กรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยใช้กีฬาและกิจกรรมเยาวชนเป็นสื่อ ช่วยเหลือ และสนับสนุนการกีฬา ตามนโยบายของรัฐบาล เช่น กีฬาแห่งชาติ กีฬาหมู่บ้าน ให้ความช่วยเหลือกับหน่วยงาน โรงเรียน และสถาบันต่าง ๆ ในการจัด และแก้ปัญหาด้านนันทนาการ ด้านกีฬา ส่งเสริมกีฬาและกิจกรรมพลศึกษาทั้งภายในและภายนอก

ด้านจัดการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาจัดให้มีขึ้นเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และในการปรับปรุงการเรียนการสอนนี้จะสำเร็จได้ผลดีเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของศึกษานิเทศก์ผู้ทำงานร่วมกับครู ตลอดจนเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ศึกษานิเทศก์จะนำมาใช้ในการนิเทศการศึกษา โดยให้ครูมีโอกาสค้นคว้างานที่จะต้องทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความงอกงามขึ้น เมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอกงามแล้วย่อมจะได้รู้จักปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นการนิเทศการศึกษายังครอบคลุมถึงนโยบายการศึกษา จุดประสงค์ของการให้การศึกษา การพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้ วัสดุอุปกรณ์การสอน และวิธีสอนของครู สิ่งแวดล้อมของครูและเด็กในขณะที่เรียน ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในส่วนตัวของครูและเด็กด้วย กิติมา ปรีดีคิลก (2532 : 14) โดยจัดทำกิจกรรมและให้การบริการกับผู้บริหารและครูในทางตรงและทางอ้อมที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียน (นิพนธ์ ไทยพานิช. 2528 : 17)

ชาญชัย อาจิณสมาจาร (2525 : 41-42) เห็นว่าการนิเทศการศึกษาจะต้องก่อให้เกิดความร่วมมือจากครูในด้านการวางแผนที่เป็นระบบ และการใช้เทคนิคหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เขาได้แบ่งกิจกรรมการนิเทศการศึกษาเอาไว้ 5 ประการ คือ

1. การสังเกตการสอนหรือการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน เป็นเทคนิคที่ได้ผลเป็นอย่างมากในการนิเทศการศึกษา การเยี่ยมเยียนชั้นเรียนเป็นการติดตามผลของการสังเกตการสอน จุดที่จะให้ความสนใจก็คือ พัฒนาการของบทเรียน ไม่ใช่ตัวครูหรือจุดอ่อนของครู เพราะมันเป็นผลต่อความเจริญงอกงามและการปรับปรุงครู
2. การสาธิตการสอน เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจุดใจต่อความเจริญงอกงามทางวิชาชีพของครู และก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ครู ผู้นิเทศหรือครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจะเป็นผู้สาธิตการสอนให้ครูอื่น ๆ ดู
3. การเยี่ยมเยียนเพื่อสังเกตการสอน หมายถึง การไปสังเกตการสอนของครูคนอื่น ๆ เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อความเจริญงอกงามของครู และมีประโยชน์ต่อการสอนของครู

4. การศึกษาเป็นหมู่คณะหรือการประชุมปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่สามารถนำมาศึกษาสภาพการเรียนการสอนในลักษณะต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพมาก เพราะการมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกคนช่วยก่อให้เกิดการปรับปรุงความร่วมมือในการทำงาน

5. การประชุม การประชุมจะมีลักษณะเป็นทางการ เพราะมีการวางแผนล่วงหน้า และมีลักษณะไม่เป็นทางการ เพราะบรรยากาศระหว่างสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมจะมีลักษณะของความเป็นมิตร การประชุมจะมีประโยชน์ถ้าสมาชิกในหมู่คณะมีความสัมพันธ์อันดี ให้ความร่วมมือ และร่วมกันปฏิบัติงาน

แบลิวส์ (Ben M. Harris. 1985 : 71-87) ได้เสนอกิจกรรมนิเทศการศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้นิเทศให้พิจารณาเลือกใช้ตามโอกาสและความเหมาะสมไว้ 23 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การบรรยาย (Lecturing)
2. การบรรยายที่มีสื่อประกอบ (Visualized Lecturing)
3. การเสนอข้อมูลเป็นกลุ่ม (Panel Presenting)
4. การชมภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ (Viewing Film or Television)
5. การฟังเทป วิทยุ หรืองานเสียง (Listening to Tape, Radio or Recordings)
6. การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ (Exhibiting Materials and Equipment)
7. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observing in Classroom)
8. การสาธิต (Demonstrating)
9. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviewing)
10. การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง (Focused Interviewing)
11. การสัมภาษณ์ทางล้อม (Non-Directive Interviewing)
12. การอภิปราย (Discussion)
13. การอ่าน (Reading)
14. การวิเคราะห์ข้อมูลการคำนวณ (Analyzing and Calculating)

15. การระดมสมอง (Brainstorming)
16. การบันทึกวิดีโอเทปและการถ่ายภาพ (Videotaping and Photographing)
17. การจัดทำเครื่องมือและแบบทดสอบ (Instrumenting and Testing)
18. การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Session)
19. การฝึกชานนอกสถานที่ (Field Trip)
20. การเยี่ยมเยือน (Intervisiting)
21. บทบาทสมมุติ (Role-Playing)
22. การเขียน (Writing)
23. การปฏิบัติตามคำแนะนำ (Guided Practice)

จากข้อเสนอสรุปได้ว่า การจัดการนิเทศการศึกษาต้องใช้กิจกรรมและเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาช่วยเพื่อให้การนิเทศการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เป็นกระบวนการทำงานที่มุ่งปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างมีระบบ รู้จักเลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ของการนิเทศได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

ด้านคุณลักษณะและเจตคติ

คุณลักษณะของบุคลากรทางการนิเทศการศึกษามีความสัมพันธ์และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ต่อการปรับปรุงมาตรฐานของการศึกษา กล่าวคือ ถ้าคุณลักษณะ ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ให้การนิเทศ ไม่ว่าจะเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาหรือนักวิชาการ เป็นไปในทางที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ แล้ว การนิเทศก็จะเกิดผลดีมีผลให้การเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ การศึกษาของโรงเรียน ทั้งถิ่นของชาติจะเจริญก้าวหน้า บรรลุเป้าหมายที่วางไว้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ให้การนิเทศ ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ดังนี้

วิจิตร ยืนวิชัยพันธ์ (2520 : 43) ได้ทำการวิจัยเพื่อหาคุณลักษณะเด่นที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานของศึกษานิเทศก์ และสรุปคุณลักษณะเด่นที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานของศึกษานิเทศก์ไว้ 10 ประการ คือ

1. ความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย
2. การตรงต่อเวลา

3. เทคนิคในการพูด
4. การประเมินผลงาน
5. ความคิดริเริ่ม
6. การเป็นนักวิจัย
7. ความยุติธรรม
8. ความรับผิดชอบ
9. เทคนิคในการนิเทศการศึกษา

ชาวี มณีศรี (2529 : 63) ได้ให้ความคิดเห็นว่าศึกษานิเทศก์ที่ดีควรมีลักษณะโดยทั่วไปดังนี้

1. เป็นผู้ประสานงานที่ดี
2. มีความรู้ในหลักการศึกษาที่ดี
3. มีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ
4. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
5. ตระหนักในหลักประชาธิปไตย
6. ไม่เป็นผู้ครอบงำ ไม่วางท่าใหญ่โต
7. ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาของครูได้อย่างดี
8. เป็นผู้รักษาคำมั่นเมื่อพบข้อบกพร่องของครูจะแนะนำแก่ครูโดยตรง
9. เป็นผู้มีความระมัดระวังในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ
10. เป็นผู้ที่คณะครูให้ความไว้วางใจ
11. เป็นคนเปิดเผย เข้าใจมนุษย์

การนิเทศการศึกษาคืองานที่ต้องกระทำร่วมกับบุคคลหลายฝ่าย เพื่อจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูในการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น ศึกษานิเทศก์ก็มีส่วนสำคัญที่จะทำให้การนิเทศการศึกษาประสบผลสำเร็จ ดังนั้นศึกษานิเทศก์จำเป็นต้องมีคุณสมบัติด้านบุคลิกลักษณะที่พึงประสงค์ ดังคำกล่าวของ ชาวี มณีศรี (2529 : 23) ดังนี้

1. สร้างสรรค์หาความเชื่อถือให้เกิดขึ้น ศึกษานิเทศก์ก็มีความสัมพันธ์กับครูโดยตำแหน่งทางการให้พระคุณ (วิชาการ) มากกว่าความสัมพันธ์ด้านอำนาจ
2. เห็นอกเห็นใจคนอื่น

3. ความกระตือรือร้น
4. การมองโลกในแง่ดี
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. มีอารมณ์ขัน
7. มีสุขภาพดี
8. สามารถประเมินค่าราคาสິงของ
9. ความจริงใจ
10. เป็นพาหุ สัจจะ ซึ่งเป็นผู้ได้ยินได้ฟังมาก

นอกจากบุคลิกลักษณะแล้ว สิ่งที่จะช่วยให้การนิเทศการศึกษาบรรลุตามความมุ่งหมาย ศึกษาเทคนิคต้องมีเทคนิคการนิเทศที่ถูกต้องและเหมาะสม เพราะว่าเทคนิคการนิเทศเป็น สิ่งจำเป็นและสำคัญที่ผู้นิเทศทุกคนต้องรู้และเข้าใจเลือกใช้เทคนิคให้ถูกต้อง เพราะเทคนิค และวิธีการปฏิบัติจะช่วยให้งานบรรลุถึงจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์

สันต์ ธรรมบำรุง (2526 : 108) กล่าวถึง เทคนิคการนิเทศการศึกษาพอสรุปได้คือ การเชื่อมชั้นเรียน การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรและการศึกษา นอกสถานที่ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ครูประจำการอย่างมีประสิทธิภาพในระยะสั้น

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 128) ได้ให้ความหมายของเจตคติ คือ ความรู้สึกเชื่อกศรัทธาต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติต่อสิ่งนั้น

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะและเจตคติเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นต่อศึกษานิเทศก์มาก ในการพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นที่ศรัทธาเชื่อถือแก่คนทั่ว ๆ ไป มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ ทำให้ ผู้ร่วมปฏิบัติงานพร้อมที่จะปฏิบัติตาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เสกสรรค์ นาหวงศ์ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องบทบาทและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สาขาพลศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษาในด้านต่าง ๆ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษาและครูพลศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความศรัทธาในวิชาชีพ เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และขอบข่ายงานของตนเอง บทบาทและหน้าที่สำคัญของศึกษานิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา ได้แก่ การวางแผนร่วมกันกับครู ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอน จัดอบรมเผยแพร่ผลการค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ วางนโยบายเกี่ยวกับหลักสูตร โครงการสอน ประมวลการสอน สาธิตเทคนิควิธีสอน สาธิตการใช้อุปกรณ์การสอน จัดทำหนังสืออ่านประกอบ รับผิดชอบในการวัดผลและประเมินผลทางพลศึกษา จัดทำข้อสอบมาตรฐาน จัดประชุมสัมมนาในด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาพลศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประดิษฐ์บำรุงรักษาซ่อมแซมอุปกรณ์ และเสนอแนะอุปกรณ์กีฬาสำหรับโรงเรียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดแข่งขันกีฬาทันทีภายในและภายนอกโรงเรียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดโปรแกรม นันทนาการ ดำเนินการวิเคราะห์และพัฒนาหลักฐานสำหรับเด็กปกติ เป็นที่ปรึกษาในการฝึกอบรมครูพลศึกษา เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพลศึกษาและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน

สุชาติ กรเพชรปาวณี (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องมูลฐานอำนาจการนิเทศของนักวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพิจารณามูลฐานอำนาจที่ทำให้นักวิชาการเชื้อเพลิง และ/หรือปฏิบัติตาม และศึกษาพิจารณามูลฐานอำนาจของนักวิชาการที่ทำให้ผู้ขึ้นเชื้อเพลิง และ/หรือปฏิบัติตาม นอกจากนี้ยังมีจุดประสงค์รอง ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการควบคุมตัวแปรเกินก็คือ เปรียบเทียบมูลฐานอำนาจที่ทำให้นักวิชาการเชื้อเพลิง และ/หรือปฏิบัติตามระหว่างเพศ และระหว่างผู้ที่เคยทำหน้าที่บริการกับไม่เคยทำหน้าที่บริการ และเปรียบเทียบมูลฐานอำนาจของ

นักวิชาการที่ทำให้ผู้อื่นเชื่อฟัง และ/หรือปฏิบัติตามระหว่างเพศ และระหว่างผู้ที่เคยทำหน้าที่บริหาร กับไม่เคยทำหน้าที่บริการ ผลการวิจัยพบว่ามูลฐานอำนาจความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นมูลฐานอำนาจที่ทำให้อาจารย์ คณะครูศาสตร์ เชื่อฟัง และ/หรือปฏิบัติตามมากที่สุด และเป็นมูลฐานอำนาจของอาจารย์ คณะครูศาสตร์ ทำให้ผู้อื่นเชื่อฟัง และ/หรือปฏิบัติตามมากที่สุดเช่นกัน ความแตกต่างระหว่างเพศและประสบการณ์การเป็นผู้บริหารไม่มีผลต่อการทำให้มูลฐานอำนาจแตกต่างกัน

ผกาทิพย์ แก้วนิกรังษี (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงของศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ศึกษาบทบาทของศึกษานิเทศก์ตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบบทบาทของศึกษานิเทศก์ตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียน และครูกับบทบาทของศึกษานิเทศก์ตามความเป็นจริง ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากเพียงงานเดียว คือ ด้านการผลิตเอกสารทางวิชาการและสื่อการเรียนการสอน ส่วนด้านอื่น ๆ นอกนั้นได้ปฏิบัติในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า ศึกษานิเทศก์ได้ปฏิบัติในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการผลิตเอกสารวิชาการ และผลิตสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและประเมินมาตรฐานโรงเรียน ส่วนนอกนั้นจะอยู่ในระดับน้อย และสำหรับครูนั้นมีความเห็นว่าศึกษานิเทศก์ปฏิบัติในบทบาทต่าง ๆ ในระดับน้อยทุกด้าน ตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องการให้ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน สำหรับครูต้องการให้ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติงาน 7 ด้าน ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารนั้น ครูเห็นว่าควรปฏิบัติในระดับน้อย ความต้องการให้ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติในบทบาทต่าง ๆ ของผู้บริหารโรงเรียนและครูนั้น เมื่อเทียบกับการปฏิบัติจริงของศึกษานิเทศก์แล้ว พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

สมหมาย พึ่งทองหล่อ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ในด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านตัวครูผู้สอนวิชาลูกเสือด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านตัวนักเรียน และด้านการนิเทศหลักสูตรวิชาลูกเสือ เพื่อต้องการทราบถึงอันดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นทั้ง 5 ด้าน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน 101 คน และตัวครูผู้สอนวิชาลูกเสือ 100 คน ปีการศึกษา 2529 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในอันดับมากที่สุด ครูไม่ได้รับการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับวิชาลูกเสือ ปัญหาที่เกิดขึ้นอันดับสุดท้าย คือ ไม่มีบุคลากรในการนิเทศประจำวิชาลูกเสือ ในโรงเรียน ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้ง 5 ด้าน มีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และปัญหาด้านที่เกิดขึ้นในอันดับมากที่สุดคือ ด้านการนิเทศหลักสูตร วิชาลูกเสือ ปัญหาด้านที่เกิดขึ้นอันดับสุดท้ายคือ ด้านผู้บริหารโรงเรียน

ปราณี วันธงชัย (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศ ของครูผู้สอนผู้ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของครูผู้สอนผู้ศึกษาในโรงเรียน รัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ผลของการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนผู้ศึกษามีความต้องการนิเทศมากที่สุดทุกด้านและมีความต้องการมากที่สุด คือ ด้านคุณสมบัติ ของศึกษานิเทศก์ฝ่ายผู้ศึกษา ความต้องการทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการส่งเสริมความ ก้าวหน้าทางวิชาการของครู ส่วนความต้องการทางวิชาการด้านการสอนของครูผู้ศึกษามีความ ต้องการเข้าสังเกตการสอนของครูผู้ศึกษา การจัดประชุมปรึกษาหารือหรืออภิปรายภายหลังสังเกต การสอนอยู่ในระดับมาก สำหรับข้ออื่น ๆ มีความต้องการในระดับมากที่สุด และด้านกิจกรรมการ นิเทศชนิดต่าง ๆ ครูผู้ศึกษามีความต้องการกิจกรรมแบบปรึกษาเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษาแล้วปรากฏว่าครูผู้ศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความต้องการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1. สมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย

ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ นโยบายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ความหมายและความสำคัญ การนำหลักสูตรไปใช้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การ ประเมินผลหลักสูตร หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนปลาย 2524

ความรู้เกี่ยวกับการสอน ได้แก่ ปรัชญาและหลักการการนิเทศการศึกษาบุคลากร และบทบาทหน้าที่ งานและกิจกรรมการนิเทศการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริม การวางแผน การกำหนดจุดมุ่งหมาย และกำหนดการเลือกในการนิเทศ การจัดทำโครงการนิเทศ การควบคุม การสนับสนุน การประเมินโครงการนิเทศ และการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการนิเทศ การศึกษา

ความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้นิเทศ ได้แก่ แนวกรรมทางการศึกษา และแหล่งวิทยาการ หรือแหล่งความรู้ในท้องถิ่น

2. สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ประกอบด้วย ความสามารถในการชี้แจงที่ประชุม การระดมความคิดเห็น การประเมินสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์และจัดอันดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศ การระบุและกำหนดทางเลือก การทำแผนงานและโครงการนิเทศ การประชาสัมพันธ์กับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ การให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับหลักและวิธีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนใหม่ ๆ การสร้างทักษะและเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ การศึกษา การใช้เทคนิควิธีที่ถูกต้องเหมาะสมในการนิเทศ การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการที่กำหนด การตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การสร้างเสริมกำลังใจและทำนุบำรุงขวัญผู้รับการนิเทศ

3. สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและเจตคติ ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความเชื่อมั่นในตัวเอง ฉลาด ทันสมัย ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ มานะ อดทน เสียสละ อดกลั้น ใจเย็น หนักแน่น ละเอียรอบคอบ มีระเบียบ มีเหตุผล ใจกว้างเป็นประชาธิปไตย มีคุณธรรม ยุติธรรม จริงใจ เปิดเผย รู้จักกาลเทศะ มีบุคลิกลักษณะ มีสุขภาพดี ทั้งกายใจ มีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศการศึกษา และรู้จักฝึกปฏิบัติตนให้เป็นผู้นิเทศที่มีคุณภาพ

วรารักษ์ เทพสุนทร (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการในการนิเทศสุศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศสุศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยมีความต้องการในการนิเทศสุศึกษาในโรงเรียนอยู่ในระดับมากในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสุศึกษา ด้านการบริหารงานสุศึกษาในโรงเรียน ด้านเทคนิคการนิเทศการสอนสุศึกษา ด้านคุณสมบัติของผู้ให้การนิเทศสุศึกษา ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครูสุศึกษา

วีรศักดิ์ นุ่นประคิษฐ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียน และครูพลศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรม

ผลศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนและครูผลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมผลศึกษา ในด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ด้านเทคนิคการนิเทศ และด้านความเป็นผู้นำทั้งผู้บริหารและครูผลศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผลศึกษาโดยส่วนรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเทคนิคการนิเทศและด้านความเป็นผู้นำ มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

เบญจวรรณ สหวัชรินทร์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกิจกรรมวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกิจกรรมวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ด้านข้อบังคับและข้อระเบียบวิชาการ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล เพื่อต้องการทราบถึงอันดับความสำคัญของความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกิจกรรมวิชาการทั้ง 4 ด้าน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ ครูผู้รับผิดชอบการเรียนการสอนกิจกรรมวิชาการในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปี 2534 ในเขตการศึกษา 1 จำนวน 250 คน ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนกิจกรรมวิชาการมีความต้องการการนิเทศการสอนรวมทุกด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ด้านข้อบังคับและข้อระเบียบวิชาการ ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการการนิเทศการสอนในรายด้าน ปรากฏว่า มีความต้องการการนิเทศการสอนระดับมากในด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตรระดับปานกลาง ในด้านข้อบังคับและข้อระเบียบวิชาการ และด้านการวัดผลและการประเมินผล และมีความต้องการระดับน้อยในด้านการเรียนการสอน

งานวิจัยในต่างประเทศ

นีวิลล์ (Neville. 1969 : 50) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ศึกษานิเทศก์ที่ครูต้องการ" (The Supervisors We Need) ผลการศึกษาพบว่าครูต้องการศึกษานิเทศก์ที่ช่วยเหลือในการปรับปรุงโปรแกรมการเรียนการสอน และสิ่งแรกที่ศึกษานิเทศก์ควรกระทำคือ งานปรับปรุงการสอน โดยมีภาระวิเคราะห์การสอนและให้แนวทางแก่ครูให้สามารถเข้าใจพฤติกรรมการเรียนการสอนได้ว่า ศึกษานิเทศก์ที่จะไปนิเทศโรงเรียนมัธยมศึกษาควรปฏิบัติดังนี้ คือ เป็นผู้หน้าที่เป็นประชาธิปไตย เห็นความสำคัญของการเลือกครูให้ตรงตามความชำนาญและตรงตามความสามารถของบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ครูเกิดความริเริ่ม แนะนำการจัดประชุมครู เสนอแนะการสอนแบบหน่วย ช่วยเหลือครูในการสอนประจำวันด้านการแก้ไขปัญหา และกระตุ้นใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา จัดประชุมครูเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอน และกระตุ้นให้ครูเข้าใจนักเรียนและตระหนักในความแตกต่างของวุฒิภาวะของนักเรียน แนะนำการเตรียมประสบการณ์และแผนงานเพื่อนักเรียน ตลอดจนการประเมินผลในชั้นเรียน

คาร์แมน (Carman. 1971 : 45) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "บทบาทและความรับผิดชอบในการนิเทศด้านการสอน จากผลการวิจัยระหว่าง ค.ศ.1955-1969" (Roles and Responsibilities in General Supervision of Instruction : A Synthesis of Research Findings, 1955-1969) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการนิเทศด้านการสอน ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการนิเทศด้านการสอน นำผลการวิจัยที่ได้มากำหนดแนวทางเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์และเพื่อการวิจัยต่อไป โดยคัดเลือกงานวิจัยจำนวน 99 ฉบับ จากรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 135 ฉบับ ระหว่างปี ค.ศ.1955-1969 แบ่งรายงานวิจัยออกเป็น 5 ประเภท คือ สัมพันธภาพในการนิเทศการศึกษา กิจกรรมและความรับผิดชอบ พฤติกรรมงานนิเทศ ทักษะคือนิเทศการศึกษาและโครงสร้างในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความเห็นว่าการนิเทศควรเกี่ยวข้องกับปรับปรุงหลักสูตร การจัดเตรียมอุปกรณ์และแหล่งความรู้ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาคือสำคัญ ๆ ในการเรียนการสอน เกี่ยวกับพฤติกรรมงานนิเทศที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรในโรงเรียนเห็นว่าศึกษานิเทศก์ควรพิจารณาปัญหาของครูอย่างแท้จริง ช่วยเหลือครูกระตุ้นให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูตัดสินใจด้วยตนเองได้

กวินน์ (Gwynn. 1974 : 14-A) ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับ "ความคิดเห็นของครู ในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์" (Teachers' Opinions of the Tasks of the Supervisor) จากรัฐนิวอิงแลนด์ นอร์เซิร์นทรินิด และเซาท์แอตแลนติก โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครู จำนวน 521 คน บอกวิธีการที่ศึกษานิเทศก์ควรจะให้ความช่วยเหลือแก่ครูมา 5 อย่าง ผลปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อันดับแรก คือ การ อนุรักษ์เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการวางโครงการสอน และครูสามารถนำโครงการสอน ไปใช้อย่างได้ผลดี หน้าที่ประการที่สองคือ ศึกษานิเทศก์ต้องให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ส่วนตัวของครู นอกจากนั้นการปรับปรุงหลักสูตร การสร้างหน่วยการสอน และการจัดหาอุปกรณ์ การสอนก็เป็นความต้องการที่อยู่ในระดับสูงเช่นกัน ความต้องการอันดับสุดท้ายที่มีผู้เห็นด้วยน้อย ที่สุด ได้แก่ การจัดอบรมครูประจำการและการสอนแทนครู

คาร์ตัน (Carlton. 1975 : 20) ทำการวิจัยเรื่อง "บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่เป็นจริงตามทัศนะของครูประถมศึกษาในฟลอริดา" (Role of Instructional Supervision by Teachers and Principals in Selected Florida Elementary School) โดยส่งแบบสอบถามถึงครูประถมศึกษา จำนวน 1,044 คน ครูใหญ่จำนวน 52 คน ปรากฏว่า ครูประถมศึกษาและครูใหญ่มีความคิดเห็นว่า บทบาทของศึกษานิเทศก์ที่เป็นจริงนั้น ได้แก่ การพัฒนาโครงการสอน หน่วยงานประจำการ เกี่ยวกับการบริหาร กำหนดนโยบายของ โรงเรียน ร่วมมือในการประชุมครู ช่วยเหลือครูในการคัดเลือกแบบเรียน จัดหาเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การสอนและทำโครงการสอน ตรวจเยี่ยมโรงเรียน

ซัลลิแกน (Sullivan. 1981 : 84-85) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ องค์ประกอบของงานของผู้นิเทศการศึกษา" โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานนิเทศของผู้นิเทศ และใช้การสังเกตพร้อมทั้งจดบันทึกพฤติกรรมการนิเทศของผู้นิเทศการ ศึกษา 6 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้นิเทศการศึกษาไม่ได้ ปฏิบัติงานนิเทศด้านการเรียนการสอนอย่างเต็มที่เท่าที่ควร แต่ยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการติดต่อ สื่อสาร การเผยแพร่ข่าวสารแก่ครูช่วยเหลือในการตัดสินใจของครู ไม่ใช่เป็นผู้ตรวจตราคอย จับผิดครู และยังมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานของผู้นิเทศด้านอื่น ๆ ด้วย และควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครู หลังจากที่ได้รับการนิเทศการศึกษาที่มีผลกระทบต่อการเรียน การสอนไปแล้ว

แอตวานิ (Adwani. 1963 : 41) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์ตามการรับรู้ของครู ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในซาอุดีอาระเบีย" (The Relationship between Teacher and Supervisor as Perceived by Teachers, Supervisors, and Principals in Secondary Schools in Saudi Arabia) โดยส่งแบบสอบถามไปให้ครู ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ควรปรับปรุงการศึกษาและการนิเทศให้เปลี่ยนการนิเทศ โดยให้ครูกับศึกษานิเทศก์ทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะให้ศึกษานิเทศก์เป็นใหญ่ การให้ความร่วมมือมากกว่า การลงโทษ และการนิเทศควรเป็นแบบประชาธิปไตย

แมคโมนาเกล (McMonagle. 1983 : 42-A) ทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้คำจำกัดความคำว่า "ประสิทธิภาพในการสอนของครูและศึกษานิเทศก์และความพึงพอใจของครูในการนิเทศการศึกษา" เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ในการให้คำจำกัดความคำว่า "ประสิทธิภาพในการสอน" ของครูและศึกษานิเทศก์และศึกษาความพึงพอใจของครูในการนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสำรวจคำนิยมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน (ODETS) จากการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง การใช้ประสบการณ์เดิมของผู้สำรวจ

สรุปจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือ แนะนำ และปรับปรุงให้บุคลากรเหล่านี้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพให้ส่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอนของครู และส่งผลถึงคุณภาพของการศึกษาได้มีการวิจัยถึงความต้องการการนิเทศสุกสุก ลุกเสื่อ ยุวกาชาด ของผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์องค์ประกอบของงานของผู้นิเทศการศึกษามีการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา

ในส่วนของการวิจัยความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ซึ่งในส่วนนี้ยังไม่พบว่ามีผู้ใดได้ทำวิจัยเรื่องนี้มาก่อน จึงทำให้สนใจที่จะทำการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนเพศฯ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน
2. นักเรียนเพศฯ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์การนิเทศแตกต่างกันมีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำนวน

269 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำนวน 159 คน ซึ่งมีวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังนี้ ที่ปฏิบัติงานจริงในปีการศึกษา 2537

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan (1970 : 605) ได้กลุ่มตัวอย่าง 159 คน สำหรับผู้ที่มิวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ผู้วิจัยให้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สุ่มตัวอย่างจากประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยให้ประสบการณ์การนิเทศเป็นระดับชั้น (Strata) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 159 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การนิเทศ

ตัวแปรที่ศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	241	131
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	28	28
ประสบการณ์การนิเทศ		
ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี	87	51
ประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	182	108
รวม	269	159

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อสอบถามความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา โดยมีแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

5. การวัดและการประเมินผล
6. ด้านการนิเทศการศึกษา
7. ด้านคุณลักษณะและเจตคติ

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งกำหนดระดับความมากน้อยของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

การให้คะแนนระดับความต้องการ

ถ้าตอบมากที่สุด	หมายถึง	มีความต้องการในระดับมากที่สุด	ให้ 4 คะแนน
ถ้าตอบมาก	หมายถึง	มีความต้องการในระดับมาก	ให้ 3 คะแนน
ถ้าตอบน้อย	หมายถึง	มีความต้องการในระดับน้อย	ให้ 2 คะแนน
ถ้าตอบน้อยที่สุด	หมายถึง	มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของ

แบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามตามวิธีของลิเคิร์ต (The Likert Scale)

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จากข้อมูลข้างต้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและส่วนานภาษาใช้ในแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญได้แก่ส่วนานภาษาเนื้อหา

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยใช้กับประชากรที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี 25 คน ประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป 25 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่า t-test ข้อคำถามใดมีค่าอำนาจจำแนกสูงตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 185-186) ผลการทดลองใช้ปรากฏว่าค่าอำนาจจำแนกใช้ได้ จำนวน 95 ข้อ

8. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยให้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coeficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรถึงอธิบดีกรมพลศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการกรอกแบบสอบถามถึงศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการส่งทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามถึงศึกษานิเทศก์ รวมทั้งสิ้น 159 ฉบับ
2. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2537 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2537
3. เมื่อครบกำหนดแล้วยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยจะโทรศัพท์ติดต่อสอบถามเพื่อขอแบบสอบถามคืน

วิธีจัดการกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ได้แบบสอบถาม จำนวน 156 ฉบับ จากจำนวน 159 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.11 จำแนกตามตัวแปรแล้วนำไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ต้องการมากที่สุด เท่ากับ 4 คะแนน

ต้องการมาก เท่ากับ 3 คะแนน

ต้องการน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

ต้องการน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 หาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เป็นรายชื่อ และสรุปรายงานในแต่ละด้านนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Best. 1963 : 159)

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ระดับความต้องการ	
3.50 - 4.00	หมายถึง	ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการ นิเทศการศึกษามากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายถึง	ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการ นิเทศการศึกษามาก
1.50 - 2.49	หมายถึง	ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการ นิเทศการศึกษาน้อย
0.50 - 1.49	หมายถึง	ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการ นิเทศการศึกษาน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การนิเทศต่างกัน โดยส่วนรวมและรายด้าน โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (ลิ้น สาสยศ และ อังคณา สาสยศ. 2536 : 185-186)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t แทน	ค่าอำนาจจำแนก
N_H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มสูง
N_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่ำ
$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบในแต่ละข้อของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบในแต่ละข้อของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มต่ำ

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ.

2536 : 170)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

2. ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่

2.1 หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูตร. 2525 : 73)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

2.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการ
 นิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน (Robert B. McCall.
 1970 : 57)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{S_{X_1 - X_2}}$$

$$\text{เมื่อ } S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2} = \sqrt{\left[\frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}$$

$$\text{หรือ } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{S_{X_1 - X_2}}$$

$$S_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2} = \sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	N_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	N_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	df	แทน	ระดับันความเสรี (Degrees of Freedom)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลและแปลความหมายจากข้อมูล ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
- S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา และเปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษาต่างกัน ได้แยกดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เป็นรายชื่อ และสรุปรายงานในแต่ละด้านนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแปลงความหมายค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมนดังนี้

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ระดับความต้องการ
3.50 - 4.00	หมายถึง มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศศึกษามากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายถึง มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศศึกษามาก
1.50 - 2.49	หมายถึง มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศศึกษาน้อย
0.50 - 1.49	หมายถึง มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศศึกษาน้อยที่สุด

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การนิเทศต่างกัน โดยส่วนรวมและรายด้าน โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา โดย

1. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา ตาราง 2
2. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ตาราง 3 ถึงตาราง 10
3. ค่าเฉลี่ยของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ตาราง 11-17
4. ค่าเฉลี่ยของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกประสบการณ์การนิเทศการศึกษา ตาราง 18-24

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ตามตัวแปรวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ตาราง 25

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ตาราง 26

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิกการศึกษา		
ปริญญาตรี	128	82.1
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	28	17.9
2. ประสบการณ์ในการนิเทศ		
น้อยกว่า 5 ปี	50	32.1
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	106	67.9
รวม	156	100

จากตาราง 2 พบว่า ศึกษานิเทศก์สังกัดหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ส่วนมากมีวุฒิกการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 82.1) รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป (ร้อยละ 17.9) สำหรับประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา ศึกษานิเทศก์ส่วนมากจะมีประสบการณ์ในการนิเทศตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 67.9) ส่วนนอกนั้นก็มีประสบการณ์ในการนิเทศน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 32.1)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษาเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
1. ด้านหลักสูตร	3.25	.72	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.17	.53	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.26	.53	มาก
4. ด้านการวัดและการประเมินผล	3.28	.55	มาก
5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.16	.51	มาก
6. ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	3.36	.44	มาก
7. ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	3.22	.60	มาก
รวม	3.24	.55	มาก

จากตาราง 3 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาโดยส่วนรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่ามีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาระดับมากทุกด้าน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านหลักสูตร

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านหลักสูตร	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
1. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา และแผนการศึกษาของชาติ	3.26	.71	มาก
2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง ของหลักสูตร	3.24	.74	มาก
3. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสร้างจุดประสงค์ การเรียนรู้แต่ละรายวิชา	3.32	.74	มาก
4. การนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผล	3.32	.72	มาก
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.28	.71	มาก
6. การปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้สัมพันธ์ ต่อเนื้อกันและเหมาะสมกับเวลา	3.18	.72	มาก
7. การหาแหล่งข้อมูลและความรู้ตามหลักสูตร	3.08	.77	มาก
8. การประเมินผลหลักสูตรและแนวทางการ ปรับปรุงหลักสูตร	3.32	.67	มาก
รวม	3.25	.72	มาก

จากตาราง 4 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศศึกษาด้านหลักสูตรในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อนิยามเป็นรายชื่อที่ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการเรียนการสอน	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
1. การใช้แผนการสอน คู่มือครู และหนังสือ- อ่านประกอบการเรียนการสอน	3.31	.70	มาก
2. การจัดทำแผนการสอน โครงการสอนทั้งใน ระยะสั้นและระยะยาว	3.31	.67	มาก
3. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้และการสอน ตามจุดประสงค์	3.29	.72	มาก
4. การปรับปรุงการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น	3.29	.71	มาก
5. การใช้เทคนิคและทักษะในการสอน	3.40	.64	มาก
6. เทคนิควิธีสอนที่ปลูกฝังคุณธรรมและความมี ระเบียบ วินัย สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.43	.57	มาก
7. การจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนเก่ง และผิดปกติ	2.95	.79	มาก
8. ลักษณะการสอนที่ดีและหลักการเลือกจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสนอง หลักสูตร	3.19	.75	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการเรียนการสอน	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
9. การบริหารจัดการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถของนักเรียน	3.26	.72	มาก
10. วิธีปกครองชั้นเรียน	2.76	.87	มาก
11. การเสริมแรงและการลงโทษนักเรียน	2.69	.88	มาก
รวม	3.17	.53	มาก

จากตาราง 5 พบว่าศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษามีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านสื่อการเรียนการสอน	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
1. การผลิต การใช้ การดูแลรักษา การซ่อมแซม สื่อการเรียนการสอน	3.21	.65	มาก
2. การผลิตอุปกรณ์การสอนจากวัสดุที่หาง่าย ประหยัด และมีในท้องถิ่น	3.21	.67	มาก
3. การเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ เนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.24	.68	มาก
4. การหาแหล่งผลิต แหล่งใช้บริการ ตลอดจน แหล่งวิทยาการใหม่ ๆ ทางด้านสื่อการเรียน การสอน	3.17	.70	มาก
5. การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุง สื่อการเรียนการสอน	3.51	.58	มาก
รวม	3.26	.53	มาก

จากตาราง 6 พบว่าศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษามีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่และความรู้และสมรรถภาพ
ในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการวัดและประเมินผล	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
1. การวัดและประเมินผลกรมวิชาการตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	3.30	.72	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลเพื่อ ตัดสินใจผลการเรียน	3.24	.75	มาก
3. สถิติเบื้องต้นสำหรับการวัดผล	3.16	.73	มาก
4. วิธีสร้างข้อทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมได้ครอบคลุม ตามวัตถุประสงค์	3.33	.69	มาก
5. การสร้างแบบการวัด การประเมินผล และ เกณฑ์การให้คะแนน	3.37	.66	มาก
6. การประเมินผลเบื้องต้น วิธีประเมินผลและ วิธีประเมินผลการสอนซ่อมเสริม	3.24	.67	มาก
7. การวิเคราะห์ข้อสอบและแบบทดสอบมาตรฐาน	3.30	.71	มาก
8. การนำผลการประเมินไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและติดตาม ผลได้	3.31	.65	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการวัดและประเมินผล	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
9. การสร้างแบบทดสอบทักษะเฉพาะวิชาที่ใช้ เป็นมาตรฐาน	3.36	.67	มาก
10. วิธีประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในโรงเรียน	3.25	.67	มาก
รวม	3.28	.55	มาก

จากตาราง 7 พบว่าศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษามีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
1. หลักการจัดและดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.22	.67	มาก
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนให้ปลอดภัย	3.41	.73	มาก
3. วิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.23	.64	มาก
4. การจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน	3.24	.66	มาก
5. การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กผิดปกติ	3.12	.74	มาก
6. วิธีจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน	3.10	.66	มาก
7. วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.17	.69	มาก
8. การประเมินผลการจัดและดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.15	.69	มาก
9. การปรับปรุงการจัดและดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.17	.65	มาก
รวม	3.16	.51	มาก

จากตาราง 8 พบว่าศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษามีความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพ
อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
1. หลักพื้นฐานการนิเทศและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา	3.29	.71	มาก
2. วิธีเลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ของการนิเทศได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.35	.66	มาก
3. วิธีประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ	3.38	.62	มาก
4. การวางแผนการนิเทศอย่างมีระบบ	3.46	.62	มาก
5. วิธีจัดทำโครงการนิเทศได้ตรงกับความต้องการของผู้รับการนิเทศ	3.42	.62	มาก
6. การสร้างทักษะพื้นฐาน ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการนิเทศทำให้เกิดกับผู้รับการนิเทศ	3.37	.66	มาก
7. เทคนิคการติดต่อประสานงาน	3.28	.07	มาก
8. เทคนิควิธีการแสดงมนุษยสัมพันธ์และการประชาสัมพันธ์งานนิเทศ	3.32	.70	มาก
9. วิธีการควบคุมคุณภาพการนิเทศ	3.29	.71	มาก
10. วิธีสร้างเสริมกำลังใจและวิธีสร้างแรงจูงใจแก่ครูผู้รับการนิเทศ	3.38	.66	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา		ระดับ ความต้องการ
	N = 156		
	$\bar{X}$	S	
11. การประยุกต์นำวิชาสามัญ เช่น สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ มาใช้กับการนิเทศการศึกษา ได้อย่างเหมาะสม	3.29	.72	มาก
12. การพัฒนาองค์กรและการบริหารงานบุคคล	3.39	.69	มาก
13. วิธีการจัดฝึกอบรม	3.34	.70	มาก
14. การเลือกใช้เทคนิคการนิเทศหลายรูปแบบ เช่น การนิเทศแบบยึดจุดประสงค์ การนิเทศ แบบยึดพื้นที่ และการนิเทศแบบคลินิก (CLINIC) เป็นต้น	3.38	.64	มาก
15. การควบคุม ตรวจสอบและติดตามผลการ ปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย	3.28	.68	มาก
16. การใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการนิเทศ	3.53	.58	มาก
17. การให้ขบวนการกลุ่มสัมพันธ์	3.26	.67	มาก
18. การประเมินการทำงานร่วมกับผู้รับการนิเทศ	3.31	.66	มาก
19. การเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ความรู้ด้าน พลศึกษา	3.38	.68	มาก
20. ด้านสุขศึกษา	3.45	.67	มาก
21. กิจกรรมลูกเสือ	3.42	.62	มาก
22. เนตรนารี	3.38	.64	มาก
23. อวกาศาศด	3.43	.58	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
24. การประเมินโครงการนิเทศวิชาพลศึกษา เพื่อทราบประสิทธิภาพของโครงการ	3.43	.58	มาก
25. ด้านสัทศึกษา	3.43	.60	มาก
26. กิจกรรมลูกเสือ	3.33	.66	มาก
27. เนตรนาวิ	3.29	.70	มาก
28. อูวภาษา	3.27	.71	มาก
รวม	3.36	.44	มาก

จากตาราง 9 พบว่าศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษามีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาด้านการจัดการนิเทศการศึกษายู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ในการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
1. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.29	.67	มาก
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม	3.24	.69	มาก
3. ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์	3.22	.73	มาก
4. มนุษย์สัมพันธ์	3.12	.78	มาก
5. ความเป็นผู้นำ	3.17	.78	มาก
6. ความมานะอดทน	3.21	.73	มาก
7. ความเสียสละ	3.10	.76	มาก
8. ความอดกลั้น ใจเย็น หนักแน่น รู้จักควบคุม อารมณ์	3.14	.75	มาก
9. ความละเอียด รอบคอบ ทำงานเป็นระบบ และมีระเบียบ	3.13	.75	มาก
10. ความเป็นประชาธิปไตย	3.17	.75	มาก
11. มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็น และคำวิพากษ์วิจารณ์	3.19	.79	มาก
12. ความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของ บุคคล	3.15	.80	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	ศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา N = 156		ระดับ ความต้องการ
	$\bar{X}$	S	
13. มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	3.17	.79	มาก
14. มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความเมตตากรุณา	3.08	.83	มาก
15. ความยุติธรรม ไม่อคติลำเอียง	3.11	.84	มาก
16. ความจริงใจ เปิดเผย รู้จักกาลเทศะ	3.19	.81	มาก
17. แต่งกายเหมาะสม สะอาด	3.25	.78	มาก
18. มีสุขภาพดีทั้งกาย ใจ	3.26	.76	มาก
19. มีความรักและศรัทธาในการนิเทศการศึกษา	3.28	.78	มาก
20. มีความศรัทธาและเชื่อมั่นในคุณค่าและความ สำคัญของวิธีการนิเทศการศึกษา	3.26	.77	มาก
21. รู้จักฝึกปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้นิเทศที่มี คุณภาพ	3.28	.78	มาก
22. ความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ ในฐานะที่เป็นผู้นิเทศการศึกษา	3.31	.79	มาก
23. มีความภาคภูมิใจในหน้าที่การนิเทศการศึกษา	3.32	.54	มาก
24. มีความกระตือรือร้นในการส่งเสริมและ สนับสนุนการนิเทศการศึกษาให้แพร่หลาย	3.72	.47	มาก
รวม	3.22	.60	มาก

จากตาราง 10 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา มีความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้
และสมรรถภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
วุฒิการศึกษา ด้านหลักสูตร

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านหลักสูตร	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา การศึกษาและแผนการศึกษาของชาติ	3.34	.61	มาก	2.85	.97	มาก
2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้าง ของหลักสูตร	3.32	.64	มาก	2.82	.98	มาก
3. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสร้างจุดประสงค์ การเรียนรู้แต่ละรายวิชา	3.39	.64	มาก	2.96	.99	มาก
4. การนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผล	3.38	.59	มาก	3.06	1.11	มาก
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.31	.65	มาก	3.11	.96	มาก
6. การปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้สัมพันธ์ ต่อเนื่องกันและเหมาะสมกับเวลา	3.27	.65	มาก	2.75	.89	มาก
7. การหาแหล่งข้อมูลและความรู้ตามหลักสูตร	3.14	.73	มาก	2.79	.92	มาก
8. การประเมินผลหลักสูตรและแนวทาง การปรับปรุงหลักสูตร	3.34	.65	มาก	3.21	.79	มาก
รวม	3.31	.63	มาก	2.94	.91	มาก

จากตาราง 11 พบว่าศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาด้านหลักสูตรในระดับมาก ($\bar{X} = 3.31$ และ 2.94 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
วุฒิการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการเรียนการสอน	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. การใช้แผนการสอน คู่มือครู และหนังสือ อ่านประกอบการเรียนการสอน	3.38	.65	มาก	3.00	.82	มาก
2. การจัดทำแผนการสอน โครงการสอน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว	3.37	.63	มาก	3.06	.79	มาก
3. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้และ การสอนตามจุดประสงค์	3.37	.67	มาก	2.93	.81	มาก
4. การปรับปรุงการเรียนการสอนและการ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น	3.35	.67	มาก	3.06	.84	มาก
5. การใช้เทคนิคและทักษะในการสอน	3.43	.61	มาก	3.29	.76	มาก
6. เทคนิควิธีสอนที่ปลูกฝังคุณธรรมและความมี ระเบียบ วินัย สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.45	.56	มาก	3.36	.62	มาก
7. การจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน, เรียนเก่ง และผิดปกติ	3.02	.77	มาก	2.61	.83	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการเรียนการสอน	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
8. ลักษณะการสอนที่ดีและหลักการเลือกจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม สนองหลักสูตร	3.21	.70	มาก	3.11	.96	มาก
9. การสาธิตการสอนที่ถูกต้องและเหมาะสม กับความรู้ความสามารถของนักเรียน	3.29	.69	มาก	3.14	.85	มาก
10. วิถีปกครองชั้นเรียน	2.88	.84	มาก	2.21	.79	มาก
11. การเสริมแรงและการลงโทษนักเรียน	2.76	.83	มาก	2.35	.99	มาก
รวม	3.22	.68	มาก	2.91	.79	มาก

จากตาราง 12 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านการเรียนการสอนในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.22 และ 2.91 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
วุฒิการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านสื่อการเรียนการสอน	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. การผลิต การใช้ การดูแลรักษา การ ซ่อมแซม สื่อการเรียนการสอน	3.25	.63	มาก	3.04	.74	มาก
2. การผลิตอุปกรณ์การสอนจากวัสดุที่หาง่าย ประหยัด และมีในท้องถิ่น	3.24	.67	มาก	3.06	.64	มาก
3. การเลือกสื่อการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรม การเรียนการสอน	3.27	.66	มาก	3.07	.77	มาก
4. การหาแหล่งผลิต แหล่งให้บริการ ตลอดจน แหล่งวิทยาการใหม่ ๆ ทางด้านสื่อการเรียน การสอน	3.20	.69	มาก	3.04	.74	มาก
5. การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุง สื่อการเรียนการสอน	3.47	.60	มาก	3.68	.48	มาก
รวม	3.28	.67	มาก	3.17	.60	มาก

จากตาราง 13 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.28$ และ 3.17 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
วุฒิการศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการวัดและการประเมินผล	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. การวัดและการประเมินผล กรมวิชาการ ตามหลักสูตรพหุศึกษาราช 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533)	3.39	.64	มาก	2.89	.92	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เพื่อตัดสินผลการเรียน	3.32	.69	มาก	2.86	.93	มาก
3. สถิติเบื้องต้นสำหรับการวัดผล	3.25	.66	มาก	2.75	.89	มาก
4. วิธีสร้างข้อทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมได้ ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์	3.41	.67	มาก	3.00	.72	มาก
5. การสร้างแบบการวัด การประเมินผล และ เกณฑ์การให้คะแนน	3.43	.62	มาก	3.11	.79	มาก
6. การประเมินผลเบื้องต้น วิธีประเมินผลรวม และวิธีประเมินผลการสอนซ่อมเสริม	3.31	.61	มาก	2.89	.83	มาก
7. การวิเคราะห์ข้อสอบและแบบทดสอบ มาตรฐาน	3.33	.70	มาก	3.78	.77	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการวัดและการประเมินผล	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
8. การนำผลการประเมินไปใช้ให้เป็น ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และติดตามผลได้	3.36	.60	มาก	3.07	.81	มาก
9. การสร้างแบบทดสอบทักษะเฉพาะวิชาที่ใช้ เป็นมาตรฐาน	3.37	.65	มาก	3.28	.76	มาก
10. วิธีประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรในโรงเรียน	3.31	.66	มาก	2.96	.64	มาก
รวม	3.35	.62	มาก	3.00	.67	มาก

จากตาราง 14 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาด้านการวัดและการประเมินผลในระดับมาก ($\bar{X} = 3.35$ และ 3.00 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำนวนคำตอบปร
วัติการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. หลักการจัดและดำเนินการกิจกรรมเสริม หลักสูตรในโรงเรียน	3.27	.57	มาก	2.96	.74	มาก
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน ให้ปลอดภัย	3.11	.67	มาก	2.71	.90	มาก
3. วิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.28	.60	มาก	3.00	.77	มาก
4. การจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน	3.28	.63	มาก	3.04	.79	มาก
5. การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กผิดปกติ	3.13	.75	มาก	3.04	.74	มาก
6. วิธีจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน	3.16	.64	มาก	2.82	.72	มาก
7. วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.21	.67	มาก	3.00	.77	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
8. การประเมินผลการจัดและดำเนินงาน กิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.19	.67	มาก	2.96	.74	มาก
9. การปรับปรุงการจัดและดำเนินงาน กิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.21	.64	มาก	3.00	.72	มาก
รวม	3.21	.64	มาก	2.95	.78	มาก

จากตาราง 15 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับมาก ($\bar{X} = 3.21$ และ 2.95 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของ สิกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. หลักพื้นฐานการนิเทศและความจำเป็นของ การนิเทศการศึกษา	3.35	.67	มาก	3.00	.82	มาก
2. วิธีเลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ของการนิเทศ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.42	.61	มาก	3.00	.77	มาก
3. วิธีประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ ต้องการในการนิเทศ	3.45	.60	มาก	3.04	.74	มาก
4. การวางแผนการนิเทศอย่างมีระบบ	3.52	.58	มาก	3.18	.67	มาก
5. วิธีจัดทำโครงการนิเทศได้ตรงกับความต้องการ ของผู้รับการนิเทศ	3.48	.59	มาก	3.14	.71	มาก
6. การสร้างทักษะพื้นฐาน ความเข้าใจและ เจตคติที่ดีต่อการนิเทศให้เกิดขึ้นกับผู้รับการ นิเทศ	3.45	.61	มาก	3.00	.77	มาก
7. เทคนิคการติดต่อประสานงาน	3.36	.67	มาก	2.90	.69	มาก
8. เทคนิควิธีการแสดงมนุษยสัมพันธ์และการ ประชาสัมพันธ์งานนิเทศ	3.40	.67	มาก	2.96	.74	มาก
9. วิธีการควบคุมคุณภาพการนิเทศ	3.39	.64	มาก	2.82	.82	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
10. วิธีสร้างเสริมกำลังใจและวิธีสร้าง แรงจูงใจแก่ครูผู้รับการนิเทศ	3.46	.64	มาก	3.04	.64	มาก
11. การประยุกต์นำวิชาสามัญ เช่น สังคม- ศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ มาใช้กับการ นิเทศการศึกษาได้อย่างเหมาะสม	3.33	.72	มาก	3.11	.69	มาก
12. การพัฒนาองค์กรและการบริหารงานบุคคล	3.42	.61	มาก	3.25	.75	มาก
13. วิธีการจัดฝึกอบรม	3.41	.66	มาก	3.04	.84	มาก
14. การเลือกใช้เทคนิคการนิเทศหลายรูปแบบ เช่น การนิเทศแบบจุดประสงค์ การนิเทศ แบบยึดพื้นที่ และการนิเทศแบบคลินิก (CLINIC) เป็นต้น	3.45	.60	มาก	3.11	.74	มาก
15. การควบคุม ตรวจสอบและติดตามผลการ ปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย	3.35	.66	มาก	2.93	.66	มาก
16. การใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการนิเทศ	3.55	.59	มาก	3.46	.58	มาก
17. การใช้ขบวนการกลุ่มสัมพันธ์	3.28	.65	มาก	3.14	.76	มาก
18. การประเมินการทำงานร่วมกับผู้รับการ นิเทศ	3.35	.67	มาก	3.14	.59	มาก
19. การเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ความรู้ด้าน พลศึกษา	3.43	.62	มาก	3.14	.85	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
20. ด้านสู่ศึกษา	3.48	.60	มาก	3.29	.71	มาก
21. กิจกรรมลูกเสือ	3.44	.64	มาก	3.32	.55	มาก
22. เนตรนารี	3.41	.66	มาก	3.25	.52	มาก
23. ชูวกาชาด	3.47	.60	มาก	3.25	.44	มาก
24. การประเมินโครงการนิเทศวิชาพลศึกษา เพื่อทราบประสิทธิภาพของโครงการ	3.45	.60	มาก	3.32	.48	มาก
25. ด้านสู่ศึกษา	3.48	.63	มาก	3.21	.42	มาก
26. กิจกรรมลูกเสือ	3.36	.70	มาก	3.18	.48	มาก
27. เนตรนารี	3.35	.68	มาก	3.00	.72	มาก
28. ชูวกาชาด	3.34	.68	มาก	2.93	.77	มาก
รวม	3.42	.62	มาก	3.11	.58	มาก

จากตาราง 16 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาด้านการจัดการนิเทศการศึกษาในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$ และ 3.11 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาระดับมาก

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
วุฒิการศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.34	.68	มาก	3.11	.63	มาก
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าทำในสิ่งที่ ถูกต้อง เหมาะสม	3.30	.68	มาก	2.93	.66	มาก
3. ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์	3.31	.73	มาก	2.79	.57	มาก
4. มนุษยสัมพันธ์	3.21	.75	มาก	2.68	.77	มาก
5. ความเป็นผู้นำ	3.27	.75	มาก	2.68	.72	มาก
6. ความมานะอดทน	3.27	.72	มาก	2.93	.72	มาก
7. ความเสียสละ	2.16	.74	มาก	2.82	.77	มาก
8. ความอดกลั้น ใจเย็น หนักแน่น รู้จัก ควบคุมอารมณ์	3.23	.73	มาก	2.71	.71	มาก
9. ความละเอียด รอบคอบ ทำงานเป็นระบบ และมีระเบียบ	3.22	.71	มาก	2.71	.76	มาก
10. ความเป็นประชาธิปไตย	3.25	.72	มาก	2.82	.77	มาก
11. มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็น และคำวิพากษ์วิจารณ์	3.27	.75	มาก	2.78	.83	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
12. ความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของ บุคคล	3.23	.77	มาก	2.82	.82	มาก
13. มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	3.23	.78	มาก	2.86	.80	มาก
14. มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความเมตตากรุณา	3.16	.80	มาก	2.75	.89	มาก
15. ความยุติธรรม ไม่อคติ ล้าเอียง	3.20	.81	มาก	2.68	.86	มาก
16. ความจริงใจ เปิดเผย รู้จักกาลเทศะ	3.27	.79	มาก	2.86	.85	มาก
17. แต่งกายเหมาะสม สะอาด	3.32	.75	มาก	2.93	.86	มาก
18. มีสุขภาพดีทั้งกาย ใจ	3.33	.75	มาก	2.93	.72	มาก
19. มีความรักและศรัทธาในการนิเทศการศึกษา	3.35	.77	มาก	2.96	.74	มาก
20. มีความศรัทธาและเชื่อมั่นในคุณค่าและ ความสำคัญของวิชาชีพการนิเทศการศึกษา	3.31	.77	มาก	3.04	.74	มาก
21. รู้จักฝึกปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้นิเทศที่มี คุณภาพ	3.34	.76	มาก	3.21	.79	มาก
22. ความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ ในฐานะที่เป็นผู้นิเทศการศึกษา	3.38	.77	มาก	3.06	.84	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	วุฒิการศึกษา					
	ปริญญาตรี N = 128			สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป N = 28		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
23. มีความภาคภูมิใจในหน้าที่การนิเทศ การศึกษา	3.35	.77	มาก	3.05	.75	มาก
24. มีความกระตือรือร้นในการส่งเสริมและ สนับสนุนการนิเทศการศึกษาให้แพร่หลาย	3.34	.76	มาก	3.37	.62	มาก
รวม	3.30	.77	มาก	2.91	.75	มาก

จากตาราง 17 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.30$ และ 2.91 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพ
ในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์
การนิเทศ ด้านหลักสูตร

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านหลักสูตร	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา การศึกษาของชาติ	3.42	.54	มาก	3.18	.77	มาก
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างของ หลักสูตร	3.44	.64	มาก	3.14	.76	มาก
3. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสร้างจุดประสงค์ การเรียนรู้แต่ละรายวิชา	3.52	.61	มาก	3.22	.77	มาก
4. การนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผล	3.52	.54	มาก	3.32	1.77	มาก
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.28	.64	มาก	3.23	.75	มาก
6. การปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้สัมพันธ์ ต่อเนื้อกันและเหมาะสมกับเวลา	3.26	.69	มาก	3.14	.74	มาก
7. การหาแหล่งข้อมูลและความรู้ตามหลักสูตร	3.36	.66	มาก	2.94	.79	มาก
8. การประเมินผลหลักสูตรและแนวทาง การปรับปรุงหลักสูตร	3.36	.75	มาก	3.30	.64	มาก
รวม	3.40	.49	มาก	3.17	.57	มาก

จากตาราง 18 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศ การศึกษาด้านหลักสูตรในระดับมาก ($\bar{X} = 3.40$ และ 3.17 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ในระดับมาก

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
ประสบการณ์การนิเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการเรียนการสอน	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. การใช้แผนการสอน คู่มือครู และหนังสือ อ่านประกอบการเรียนการสอน	3.42	.70	มาก	3.25	.69	มาก
2. การจัดทำแผนการสอน โครงการสอนทั้งใน ระยะสั้นและระยะยาว	3.48	.61	มาก	3.23	.68	มาก
3. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้และ การสอนตามจุดประสงค์	3.52	.71	มาก	3.18	.70	มาก
4. การปรับปรุงการเรียนการสอนและการ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น	3.42	.73	มาก	3.24	.70	มาก
5. การใช้เทคนิคและทักษะในการสอน	3.48	.65	มาก	3.37	.64	มาก
6. เทคนิควิธีสอนที่ปลูกฝังคุณธรรมและความมี ระเบียบวินัย สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.48	.61	มาก	3.41	.55	มาก
7. การจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนเก่ง และผิดปกติ	3.26	.69	มาก	2.80	.80	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการเรียนการสอน	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
8. ลักษณะการสอนที่ดีและหลักการเลือกจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม สนองหลักสูตร	3.42	.64	มาก	3.08	.77	มาก
9. การสาธิตการสอนที่ถูกต้องและเหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถของนักเรียน	3.46	.65	มาก	3.76	.74	มาก
10. วิธีปกครองชั้นเรียน	3.14	.83	มาก	2.57	.83	มาก
11. การเสริมแรงและการลงโทษนักเรียน	3.08	.90	มาก	2.50	.87	มาก
รวม	3.37	.52	มาก	3.07	.51	มาก

จากตาราง 19 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศ การศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.37 และ 3.07 ตามลำดับ) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพใน การนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
ประสบการณ์การนิเทศ ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านสื่อการเรียนการสอน	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. การผลิต การใช้ การดูแลรักษา การ ซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน	3.44	.61	มาก	3.10	.65	มาก
2. การผลิตอุปกรณ์การสอนจากวัสดุที่หาง่าย ประหยัด และมีในท้องถิ่น	3.38	.60	มาก	3.12	.69	มาก
3. การเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม กับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.48	.61	มาก	3.12	.69	มาก
4. การหาแหล่งผลิต แหล่งให้บริการ ตลอดจน แหล่งวิทยาการใหม่ ๆ ทางด้านสื่อ การเรียนการสอน	3.42	.67	มาก	3.04	.68	มาก
5. การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาปรับปรุง สื่อการเรียนการสอน	3.70	.50	มาก	3.41	.60	มาก
รวม	3.48	.50	มาก	3.67	.51	มาก

จากตาราง 20 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$ และ 3.67 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
ประสบการณ์การนิเทศ ด้านการวัดและการประเมินผล

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการวัดและการประเมินผล	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. การวัดและการประเมินผล กรมวิชาการ ตามหลักสูตรพหุศึกษา 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533)	3.52	.58	มาก	3.20	.76	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล เพื่อตัดสินผลการเรียน	3.44	.64	มาก	3.14	.79	มาก
3. สถิติเบื้องต้นสำหรับการวัดผล	3.38	.64	มาก	3.06	.75	มาก
4. วิธีสร้างข้อทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมได้ ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์	3.56	.58	มาก	3.23	.72	มาก
5. การสร้างแบบการวัดการประเมินผล และ เกณฑ์การให้คะแนน	3.56	.54	มาก	3.28	.70	มาก
6. การประเมินผลเบื้องต้น วิธีประเมินผล และวิธีประเมินผลการสอนซ่อมเสริม	3.44	.64	มาก	3.14	.67	มาก
7. การวิเคราะห์ข้อสอบและแบบทดสอบ มาตรฐาน	3.54	.60	มาก	3.19	.75	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการวัดและการประเมินผล	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
8. การนำผลการประเมินไปใช้ให้เป็น ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และติดตามผลได้	3.56	.54	มาก	3.19	.66	มาก
9. การสร้างแบบทดสอบทักษะเฉพาะวิชาที่ใช้ เป็นมาตรฐาน	3.58	.64	มาก	3.25	.66	มาก
10. วิธีประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรในโรงเรียน	3.58	.58	มาก	3.09	.67	มาก
รวม	3.52	.47	มาก	3.17	.56	มาก

จากตาราง 21 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผลในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$ และ 3.17 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
ประสบการณ์การนิเทศ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. หลักการจัดและดำเนินการกิจกรรมเสริม หลักสูตรในโรงเรียน	3.42	.61	มาก	3.12	.60	มาก
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน ให้ปลอดภัย	3.28	.67	มาก	2.92	.73	มาก
3. วิธีจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.44	.54	มาก	3.13	.66	มาก
4. การจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน	3.38	.60	มาก	3.17	.68	มาก
5. การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กผิดปกติ	3.22	.76	มาก	3.07	.73	มาก
6. วิธีจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียนในโรงเรียน	3.30	.61	มาก	3.01	.67	มาก
7. วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.36	.63	มาก	3.08	.71	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
8. การประเมินผลการจัดและดำเนินงาน กิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.42	.64	มาก	3.02	.68	มาก
9. การปรับปรุงการจัดและดำเนินงานกิจกรรม เสริมหลักสูตรในโรงเรียน	3.36	.63	มาก	3.08	.65	มาก
รวม	3.35	.46	มาก	3.06	.51	มาก

จากตาราง 22 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศ การศึกษาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.35 และ 3.06 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพ ในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำนวนตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศ ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริมด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 100		
	$\bar{X}$	S	ระดับความต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความต้องการ
1. หลักพื้นฐานการนิเทศและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา	3.48	.65	มาก	3.20	.72	มาก
2. วิธีเลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ของการนิเทศให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์	3.46	.58	มาก	3.29	.69	มาก
3. วิธีประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ	3.60	.57	มาก	3.27	.61	มาก
4. การวางแผนการนิเทศอย่างมีระบบ	3.58	.57	มาก	3.39	.61	มาก
5. วิธีจัดทำโครงการนิเทศได้ตรงกับความต้องการของผู้รับการนิเทศ	3.58	.57	มาก	3.35	.63	มาก
6. การสร้างทักษะพื้นฐาน ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการนิเทศให้เกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ	3.52	.68	มาก	3.29	.65	มาก
7. เทคนิคการติดต่อประสานงาน	3.50	.68	มาก	3.17	.68	มาก
8. เทคนิควิธีการแสดงมนุษยสัมพันธ์และการประสานสัมพันธ์งานนิเทศ	3.56	.68	มาก	3.21	.69	มาก
9. วิธีการควบคุมคุณภาพการนิเทศ	3.32	.79	มาก	3.27	.67	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
10. วิธีสร้างเสริมกำลังใจและวิธีสร้าง แรงจูงใจแก่ครูผู้รับการนิเทศ	3.56	.61	มาก	3.30	.66	มาก
11. การประยุกต์นำวิชาสามัญ เช่น สังคม- ศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ มาใช้กับการ นิเทศการศึกษาได้อย่างเหมาะสม	3.40	.76	มาก	3.24	.70	มาก
12. การพัฒนาองค์กรและการบริหารงานบุคคล	3.50	.74	มาก	3.34	.66	มาก
13. วิธีการจัดฝึกอบรม	3.60	.57	มาก	3.22	.73	มาก
14. การเลือกใช้เทคโนโลยีการนิเทศหลายรูปแบบ เช่น การนิเทศแบบยึดจุดประสงค์ การ นิเทศแบบยึดพื้นที่และการนิเทศแบบคลินิก (CLINIC) เป็นต้น	3.58	.64	มาก	3.29	.62	มาก
15. การควบคุม ตรวจสอบและติดตามผลการ ปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย	3.46	.68	มาก	3.19	.66	มาก
16. การใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการนิเทศ	3.62	.56	มาก	3.49	.59	มาก
17. การใช้ขบวนการกลุ่มสัมพันธ์	3.38	.60	มาก	3.20	.70	มาก
18. การประเมินการทำงานร่วมกับผู้รับการ นิเทศ	3.48	.76	มาก	3.24	.59	มาก
19. การเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ความรู้ ด้านพลศึกษา	3.62	.64	มาก	3.26	.66	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
20. ด้านสู่ศึกษา	3.68	.55	มาก	3.34	.62	มาก
21. กิจกรรมลูกเสือ	3.40	.67	มาก	3.42	.60	มาก
22. เนตรนารี	3.50	.61	มาก	3.33	.64	มาก
23. ชูวภาชาด	3.46	.61	มาก	3.42	.57	มาก
24. การประเมินโครงการนิเทศวิชาผลศึกษา เพื่อทราบประสิทธิภาพของโครงการ	3.52	.58	มาก	3.39	.58	มาก
25. ด้านสู่ศึกษา	3.46	.61	มาก	3.41	.60	มาก
26. กิจกรรมลูกเสือ	3.44	.58	มาก	3.27	.70	มาก
27. เนตรนารี	3.32	.74	มาก	3.27	.68	มาก
28. ชูวภาชาด	3.42	.73	มาก	3.20	.70	มาก
รวม	3.50	.45	มาก	3.29	.42	มาก

จากตาราง 23 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศ การศึกษาด้านการจัดการนิเทศการศึกษาในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.50 และ 3.29 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพ ในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเสริมความรู้และ
สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปร
ประสบการณ์การนิเทศ ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
1. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.32	.74	มาก	3.28	.64	มาก
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าทำในสิ่งที่ ถูกต้องเหมาะสม	3.28	.76	มาก	3.22	.66	มาก
3. ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์	3.18	.72	มาก	3.23	.74	มาก
4. มนุษยสัมพันธ์	3.16	.74	มาก	3.09	.80	มาก
5. ความเป็นผู้นำ	3.78	.77	มาก	3.16	.78	มาก
6. ความมานะ อดทน	3.20	.70	มาก	3.22	.74	มาก
7. ความเสียสละ	3.10	.81	มาก	3.10	.73	มาก
8. ความอดกลั้น ใจเย็น หนักแน่น รู้จัก ควบคุมอารมณ์	3.14	.78	มาก	3.14	.74	มาก
9. ความละเอียดรอบคอบ ทำงานเป็นระบบ และมีระเบียบ	3.06	.79	มาก	3.16	.72	มาก
10. ความเป็นประชาธิปไตย	3.16	.84	มาก	3.17	.70	มาก
11. มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็น และคำวิพากษ์วิจารณ์	3.18	.87	มาก	3.19	.75	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
11. มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็น และคำวิพากษ์วิจารณ์	3.18	.87	มาก	3.19	.75	มาก
12. ความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของ บุคคล	3.08	.85	มาก	3.19	.77	มาก
13. มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	3.10	.89	มาก	3.20	.75	มาก
14. มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความเมตตากรุณา	3.12	.85	มาก	3.07	.82	มาก
15. ความยุติธรรม ไม่อคติลำเอียง	3.18	.83	มาก	3.08	.85	มาก
16. ความจริงใจ เปิดเผย รู้จักกาลเทศะ	3.20	.86	มาก	3.19	.79	มาก
17. แต่งกายเหมาะสม สะอาด	3.24	.74	มาก	3.25	.81	มาก
18. มีสุขภาพดีทั้งกาย ใจ	3.28	.78	มาก	3.25	.75	มาก
19. มีความรักและศรัทธาในการนิเทศการศึกษา	3.32	.74	มาก	3.26	.80	มาก
20. มีความศรัทธาและเชื่อมั่นในคุณค่าและ ความสำคัญของวิธีการนิเทศการศึกษา	3.30	.76	มาก	3.25	.78	มาก
21. รู้จักฝึกปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้นิเทศที่มี คุณภาพ	3.30	.74	มาก	3.26	.80	มาก
22. ความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบใน ฐานะที่เป็นผู้นิเทศการศึกษา	3.38	.73	มาก	3.28	.81	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	ประสบการณ์การนิเทศการศึกษา					
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50			ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ	$\bar{X}$	S	ระดับความ ต้องการ
23. มีความภาคภูมิใจในหน้าที่การนิเทศ การศึกษา	3.22	.51	มาก	3.22	.56	มาก
24. มีความกระตือรือร้นในการส่งเสริมและ สนับสนุนการนิเทศการศึกษาให้แพร่หลาย	3.66	.52	มาก	3.75	.44	มาก
รวม	3.22	.59	มาก	3.22	.60	มาก

จากตาราง 24 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศ การศึกษาด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.22$ และ $\bar{X} = 3.22$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน คือ มีความต้องการเสริมความรู้และ สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาในระดับมาก

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการเสริม
ความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ดังปรากฏผล
ตาราง 25

ตาราง 25 เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้
และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	พฤติกรรมการศึกษา				t
	ปริญญาดรี		สูงกว่าปริญญาดรีขึ้นไป		
	N = 128		N = 28		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านหลักสูตร	3.31	.63	2.94	.91	3.30 ^{**}
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.22	.68	2.91	.79	2.86 ^{**}
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.28	.67	3.17	.60	1.03
4. ด้านการวัดและการประเมินผล	3.35	.62	3.00	.67	3.11 ^{**}
5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.21	.64	2.95	.78	2.43 ^{**}
6. ด้านการจัดนิเทศการศึกษา	3.42	.62	3.11	.58	3.37 ^{**}
7. ด้านคุณลักษณะและเจตคติของ ศึกษานิเทศก์	3.30	.77	2.91	.75	3.18 ^{**}
รวม	3.32	.39	3.00	.41	3.69 ^{**}

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและ ระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ในด้านสื่อการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการจัดนิเทศการศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์ พบว่า ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีแนวโน้มความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษามากกว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศเกี่ยวกับ
ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา เป็นรายด้าน และ
รวมทุกด้าน ดังปรากฏผลตาราง 26

ตาราง 26 เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การนิเทศเกี่ยวกับความต้องการ
เสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

ความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา				t
	น้อยกว่า 5 ปี N = 50		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป N = 106		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านหลักสูตร	3.40	.49	3.17	.57	2.48*
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.37	.52	3.07	.51	3.45*
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.48	.50	3.67	.51	3.66*
4. ด้านการวัดและการประเมินผล	3.52	.47	3.17	.56	3.72*
5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.35	.46	3.06	.51	3.33*
6. ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา	3.50	.45	3.29	.42	2.73*
7. ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์	3.22	.59	3.22	.60	.08
รวม	3.40	.40	3.16	.40	2.68*

^{*} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศ การศึกษาในด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์ไม่แตกต่างกันด้านหลักสูตร ด้านการจัด การเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา พบว่า ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา มีความ ต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีแนวโน้ม ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพมากกว่าศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา และจำแนกเป็นรายด้าน 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา ด้านคุณลักษณะของเจตคติของศึกษานิเทศก์
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่วุฒิการศึกษาต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์การนิเทศต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่ปฏิบัติงานจริง ในปีการศึกษา 2537 จำนวนทั้งสิ้น 269 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 159 คน ซึ่งได้มาโดยการใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan สำหรับผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีอยู่ 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา จำนวน 95 ข้อ โดยจำแนกเป็นรายด้าน 7 ด้าน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating - Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

วิธีการเก็บข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลวิทยานุสรณ์ ราชบุรี ประสานมิตร เสนออธิบดีกรมพลศึกษา
2. อธิบดีกรมพลศึกษาออกหนังสือถึงศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและการส่งทางไปรษณีย์ จำนวนทั้งสิ้น 159 ฉบับ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มตั้งแต่วันที่ 15 - 30 กันยายน 2537
5. เมื่อครบกำหนดแล้วยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยจะโทรศัพท์ติดต่อสอบถามเพื่อขอแบบสอบถามคืน
6. ได้รับแบบสอบถามคืนมา 159 ฉบับ ตรวจสอบแบบสอบถามหาค่าเฉพาะผู้ตอบครบทุกข้อได้รวมทั้งสิ้น 156 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.11

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีการดำเนินการดังนี้

1. ตรวจหาคะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบ

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา และด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของ ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันพบว่า ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปโดยรวมทุกด้าน มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านสื่อการเรียนการสอนที่ศึกษานิเทศก์มีความต้องการแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของ ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์การนิเทศต่างกันพบว่า โดยรวมทุกด้าน ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี กับศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี และศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความต้องการ

เสริมความรู้อย่างเหมาะสมภายใต้การนิเทศการศึกษาแตกต่างกันทุกผ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

អំពីគម្រោង

จากผลสรุปที่กล่าวมาแล้วนี้ มีประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ด้านงานพิเศษ สังเกตการณ์ผลศึกษา มีความต้องการเสริมความรู้และสามารถภาพ
ในการนิเทศการศึกษาโดยรวมและวางด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้าน
หลักสูตร ด้านคุณลักษณะและเจตคติ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมเสริม
หลักสูตร มีความต้องการอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ

1.1 ฝ่ายการจัดการนิเทศการศึกษา ศึกษาในเทคนิควิธีการอยู่ในระดับภาค ทั้งนี้เพราะการจัดการนิเทศการศึกษาเป็นงานหลักของศึกษานิเทศก์ในการปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารนิเทศ ร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งตรงกับสายอาชีพ อาชีวศึกษา (2525 : 41) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาจะต้องก่อให้เกิดผลช่วยร่วมมือจากครูในด้านการวางแผนการเรียน ระบบ และการใช้ เทคนิคหรือกิจกรรมที่เหมาะสมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัคราภักดิ์ ปิ่นเกษร (2528 : 62-68) พบว่าครูผู้ศึกษานิเทศศึกษามีความต้องการนิเทศผู้ศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการ วิจัยของปราณี วันตงชัย (2530 : 57-59) พบว่าครูผู้ศึกษานิเทศศึกษามีความต้องการนิเทศผู้ศึกษาใน ด้าน การปฏิบัติ และผลการวิจัยของวราภรณ์ เทพสุนทร (2531 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารโรงเรียน และคณาจารย์มหาวิทยาลัยมีความต้องการในการนิเทศผู้ศึกษาในโรงเรียนแต่ละด้านและ รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก จากความสำคัญของการนิเทศการศึกษาและผลจากการวิจัยความ ต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาตั้งแต่ช่วงต้น ศึกษานิเทศก์ ซึ่งเกิด กระทบผลผลิต ซึ่งมีความสำคัญในการนิเทศจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงที่จะต้องทราบเกี่ยวกับการนิเทศ ด้านต่าง ๆ เป็นอย่างถึง จึงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการนิเทศได้ครบถ้วน และสอดคล้อง กับความต้องการของศึกษานิเทศก์ ในการเสริมความรู้ ดังที่สังค์ อุทรานันท์ (2529 : 11) กล่าวว่า ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศควรมีความรู้ ทั้งรู้เกี่ยวกับตนเอง รู้หน้าที่ รู้งานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ซึ่งสอดคล้องกับนิพนธ์ ไชยพาณิชย์ (2530 : 12) ที่กล่าวว่า สิกขานิเทศก์ควรมีความรู้และทักษะ เพื่อย้ายไปช่วยเหลือนักเรียนในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน เป็นผู้นำและเป็นทั้งปรึกษาทางวิชาการแก่ครู สร้างขวัญและกำลังใจแก่ คณะครู ก่อให้เกิดความรู้สึกลดลงด้วย

1.2 ด้านการวัดและประเมินผล จากการวิจัยทำให้ทราบว่าสิกขานิเทศก์ ซึ่งจัดการสอนพิเศษ มีความต้องการเสริมความรู้และประสบการณ์ทาง เทคนิคการศึกษาด้านการวัดและการ ประเมินผลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ เทพสุนทร (2531 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพล ศึกษามีความต้องการด้านการวัดและประเมินผล วิชาสุขศึกษา แต่ละด้านและรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูวัดและประเมินผลสามารถนำ มาใช้ประโยชน์ในการทำงานได้มาก สิกขานิเทศก์อาจพบปัญหาในการไปในเคสตามโรงเรียนต่าง ๆ และพบว่าประสิทธิภาพของการเรียนการสอนมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานนิเทศการศึกษา จึงมีความ ต้องการมาก ซึ่งสอดคล้องกับบุญเกิด บุญใหญ่ไพฑูริย์ (2523 : 35) กล่าวว่า การวัดและ การประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพครู ผู้บริหาร และสิกขานิเทศก์แล้วว่าเป็นอย่างไร และนำเอา ผลที่ได้จากการวัดและการประเมินผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่าสิกขานิเทศก์ ซึ่งจัดการสอนพิเศษ มีความต้องการเสริมความรู้และประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษาด้านสื่อการเรียน การสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทน เกียรติ แก้วอนันต์รังสี (2524 : บทคัดย่อ) พบว่าสิกขานิเทศก์มีความเห็นว่าได้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเรื่องงานเอกสาร คือ ด้านการ จัดเอกสารทางวิชาการและสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะว่าสื่อมีความสำคัญมากในการช่วย ก่อผลความรู้ให้แก่ครูและนักเรียนได้ชัดเจนและรวดเร็วขึ้น สิกขานิเทศก์ได้รับการฝึกอบรมด้าน การผลิตสื่อการเรียนการสอนน้อยเกินไป สื่อทางชนิดการไม่สนองความต้องการผู้เรียน ดังนั้น สิกขานิเทศก์จึงมีความต้องการมาก ซึ่งตรงกับที่ สวัสดิ์ บุณยานันท์ (2529 : 6) กล่าวว่า วิธีการในการสอนมีส่วนทำให้ครูถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะไปถึงนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น โดยใช้สื่อการเรียนการสอนส่วน จึงสำคัญในครูใช้สื่อ เกื้อหนุน ทนเกื้อหนุน (2531 : 35) ได้กล่าวว่าจะต้องมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหา ซึ่งแล้ว สิกขานิเทศก์ควรมีความรอบรู้

1.4 ด้านหลักสูตร ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่าศึกษานิเทศก์ สังเกตกรมพลศึกษา มีความต้องการ เสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กวินน์ (Gwynn, 1974 : 14-A) พบว่าศึกษานิเทศก์ควรให้ความสำคัญ หรือ เลือก ในการปรับปรุงหลักสูตรอยู่ในระดับสูง เพราะว่าหลักสูตรมีความสำคัญสำหรับความ กิจศึกษานิเทศก์ต้องศึกษาปัญหาและอุปสรรค เป้าหมายการทำงานได้แจ่มแจ้ง อาจพบว่าตัวเองยังไม่ แจ่มแจ้งในเรื่องดังกล่าว เพื่อผลที่จะเป็นผู้ชักนำทางวิชาการได้ ดังที่ สวัสดิ์ ลูกวานันท์ (2530 : 6) กล่าวว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลน การจัดการเรียนการสอน ความเข้าใจ ในเรื่องหลักสูตรจะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับธวัชชัย ชัยจิระธาดากุล (2532 : 11) กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์ต้องเข้าใจมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งจะสามารถนำเอา หลักสูตรไปใช้ได้ให้สัมฤทธิ์ผลได้ จากรายงานการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ของกรมพลศึกษา (2533 : 27) พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่พัฒนาตนเองเพื่อการ จัด การเรียนการสอน โดยการศึกษาเอกสารหลักสูตรแล้วยังมีความต้องการรับการนิเทศจากศึกษา- นิเทศก์มากที่สุด เนื่องจากครูผู้สอนวิชาพลานามัยเห็นว่าศึกษานิเทศก์ สังเกตกรมพลศึกษา เป็นผู้ที่มี หน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในวิชาพลานามัย ดังนั้นศึกษานิเทศก์จึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการ นิเทศ

1.5 ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์ ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่า ศึกษานิเทศก์ สังเกตกรมพลศึกษา มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรศักดิ์ นุ่มประสิทธิ์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นส่วนหนึ่งที่ศึกษานิเทศก์ควรจะได้ ให้ความสำคัญ เพราะว่าบุคลิกภาพจะมีผลกระทบบนกระบวนการปฏิบัติงาน ตลอดจนถึงสีหน้าแว่นและ สียงลม ยิ่งในสังคมที่กันบุคคลเป็นหลักแล้ว บุคลิกภาพจะเป็นตัวการอันนับแรกที่จะสร้างความยอมรับ นับถือให้เกิดขึ้นในตัวศึกษานิเทศก์ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ศึกษานิเทศก์จะต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเอง ให้มีบุคลิกภาพที่ดีคู่เสมอ เพื่อให้ครูเกิดความเชื่อถือ สวัสดิ์ธองงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ เพราะว่า ว่าคุณค่าความสำเร็จของศึกษานิเทศก์อยู่ที่ความร่วมมือของครู คุณลักษณะและเจตคติเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้น การเรียน การสอนจะประสบผลสำเร็จหากได้รับการแนะนำที่ดีและถูกต้องจากผู้นิเทศ งานนิเทศไม่ใช่ว่าการสนทนาโดยตรง ดังนั้นบทบาทและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์จึงยากต่อการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพได้ดังง่าย

2. การเปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่า มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มแรก ผลในด้านสื่อการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษามากกว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร ผลจากการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในหลักสูตรมากกว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จึงเห็นได้ว่า วุฒิการศึกษามีส่วนทำให้ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษายกต่างกัน เพราะผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงจะได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้ามากกว่า ทำให้มีความรู้ ทักษะ มีความแม่นยำในเนื้อหา เมื่อนำหลักสูตรไปใช้ในการนิเทศร่วมกับครู จึงมีความมั่นใจทำให้มีการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมาก

2.2 ด้านการจัดตารางเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอนมากกว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป เพราะมีความเชื่อว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีความรู้จากการได้ศึกษาเอกสาร ตำรา ค้นคว้างานวิจัย มีการฝึกอบรมมากกว่า

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ต่างก็เห็นความสำคัญของสื่อที่ใช้สื่อ สื่อจะส่งผลต่อการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน รวดเร็ว เนื่องจากปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ศึกษานิเทศก์จึงต้องทันสมัยก้าวให้ทันโลก กับกับความต้องการของครูด้วย ผลจากการวิจัยของสัลลิแวน (Sullivan, 1981 : 84-85) พบว่าผู้นิเทศการศึกษาไม่ได้ปฏิบัติงานนิเทศด้านการเรียนการสอนอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร การเผยแพร่ข่าวสารแก่ครูด้วย

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล ผลจากการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษามากกว่า

การวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี
มิได้จบวิชาเอกทางด้านภาษาอังกฤษเลย จึงทำให้มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพด้านการ
วัดและประเมินผลมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งมีเพียง
2 คนเท่านั้น

2.5 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับ
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป เพราะจะว่าศึกษานิเทศก์ส่วนมากอยู่ในวัยสูงอายุ เดิมหลักสูตรไม่ได้เน้นกิจกรรม
เสริมหลักสูตร เน้นวิชาทางทฤษฎี

2.6 ด้านการจัดงานนิเทศการศึกษา ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี
เพื่อเปรียบเทียบกับศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะเห็นว่า
มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพมากกว่า เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่าง
ถูกต้อง เหมาะสม มีหลักการมากขึ้นกว่าเดิม

2.7 ด้านคุณลักษณะและเจตคติ จากผลวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับ
ระดับปริญญาตรีมีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพด้านคุณลักษณะและเจตคติมากกว่า
เพราะว่าวุฒิการศึกษายังทำให้ศึกษานิเทศก์เกิดความรู้สึกว่าในตนเองและกลุ่มอื่น มีข้อบกพร่อง
สมควรปรับปรุงพัฒนาตัวมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เพราะได้ใช้โอกาส
ศึกษา ขบรวม แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดผ่านประสบการณ์และพบปะกับบุคคลหลากหลายระดับ

3. การเปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในทางนิเทศการศึกษา
ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ที่มีประสบการณ์การนิเทศน้อยกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
ผลการวิจัยพบว่า มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้าน
คุณลักษณะและเจตคติที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์การนิเทศน้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพ
ในการนิเทศการศึกษามากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์การนิเทศการศึกษาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตร ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษาน้อยกว่า
5 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย ทำให้การศึกษาค้นคว้าด้านหลักสูตร การขบรวมสัมมนาแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ความรู้ความคิดกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องน้อยมาก จึงทำให้มีความต้องการเสริมความรู้
และสมรรถภาพในด้านนี้ให้มากขึ้น เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ประสบการณ์ทำให้ศึกษานิเทศก์มีความรู้ ความลึกซึ้งกว้าง มีเทคนิคในการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหาได้รวดเร็วและถูกต้อง ดังนั้นศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านนิเทศการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จึงควรศึกษาหาประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น จะทำให้มีความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สวัสดิ์ อุทยานันท์ (2530 : 16) กล่าวว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแผนการจัดการเรียนการสอน ความเข้าใจในเรื่อง หลักสูตร และการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปให้ว่ลดี ทั้งแก่ผู้เรียนและตัวครูให้ครูมีทิศทาง มีการวางแผนให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ควรค่าได้ ดังนั้น หน่วยงานนิเทศก์ต้องให้การสนับสนุนในด้านประสบการณ์ เพื่อนำประโยชน์มาใช้ในด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านนิเทศการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เนื่องจากอาชญากรรมที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ด้านนี้ล้นเกินไป ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงทำให้มีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการผลิต การใช้ การดูแล การซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน

3.4 ด้านการวัดและการประเมินผล ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านนิเทศการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการด้านนี้อยู่ในระดับมาก เนื่องจากมิได้เรียนทางการวัดและการประเมินผลโดยตรง สอดคล้องกับ โดยเฉพาะสถิติเก็บค้นสำหับการวัดผลจึงทำให้ไม่มีพื้นฐาน ทำงานไม่คล่องตัว สาเหตุหลักการวัดผลที่ยากคือ ทำให้มีความต้องการมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านนิเทศตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

3.5 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ยุคนี้เป็นยุคกลางวิถีชีวิต สังคมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ ๆ ดังนั้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีการพัฒนาเพื่อเรียกร้องความสนใจจากเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจต่อสิ่งที่ศึกษา ศึกษานิเทศก์ต้องเข้าใจในเรื่องเหล่านี้เป็นอย่างดี ดังนั้นศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านนิเทศการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จึงมีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านนิเทศตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยเฉพาะวิธีสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน ต้องการพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

3.6 ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพการนิเทศ การศึกษาน้อยกว่า 5 ปี ต้องหาประสบการณ์ทางด้านนี้ให้มากจะช่วยให้เรื่องการวางแผน การตั้ง คณะกรรมการการวางแผนโปรแกรมทำงาน ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ การที่มีประสบการณ์น้อย ไม่มีความเข้าใจศึกษาในเรื่องการวางแผน โปรแกรม โครงข่ายต่าง ๆ มากนัก จึงทำให้ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการด้านการจัดการนิเทศการศึกษามากกว่าศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

3.7 ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม เห็นความสำคัญของคุณลักษณะที่ถึงที่ วิจิตร อนวัชพันธ์ (2520 : 43) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะ จะเป็นเกื้อหนุนต่อการทำงานของศึกษานิเทศก์ ดังนั้นทำให้ระดับความต้องการของทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับน้อย เกือบเหมือนกัน โดยเฉพาะมีความรักและศรัทธาในการนิเทศการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้สรุปได้ว่า การที่จะพัฒนาการจัดการนิเทศทางผลึกษานอง ศึกษาวิเคราะห์ กรมพลศึกษา ให้ได้ผลดีแล้วควรที่จะได้ปฏิบัติดังนี้

1. ด้านการจัดการศึกษา ควรจะได้มีการจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชา ศึกษานิเทศก์ อย่างน้อยปี 1 ครั้ง
2. ด้านหลักสูตร ควรจะได้มีการจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาพล อย่างน้อย อย่างน้อยปี 1 ครั้ง
3. ด้านการประเมินผล ควรจะได้มีการจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชา ศึกษานิเทศก์ อย่างน้อยปี 1 ครั้ง
4. การผลิตสื่อการเรียนการสอน ควรจัดให้มีการอบรมการผลิตสื่ออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. ศึกษาวิเคราะห์ ส่งักกรมพลศึกษา ทุกคนควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้ไปมีโอกาส ศึกษาให้มีความรู้การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยให้กรมพลศึกษาลง อกทุนประเภท ก. กับมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในระดับปริญญาโท และทางหน่วยศึกษานิเทศก์เชิญ

ผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาแนะนำการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นกับศึกษานิเทศก์ของกรม
พลศึกษา เพราะจากผลการวิจัยผู้ที่จบในระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ
ที่ศึกษามากกว่าผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี

6. หน่วยงานศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ควรจัดรูปแบบในการส่งเสริมและสนับสนุนให้
ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ใฝ่รู้เสาะหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยให้การส่งเสริมให้ศึกษานิเทศก์แต่ละ
จังหวัดจัดชุมนุมหรือสัมมนาในหน่วยงานของตน และจัดหาเอกสารที่เป็นประโยชน์เอาไว้ศึกษาค้นคว้า

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการนิเทศวิชาพลานามัยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขต
กรุงเทพมหานคร
2. ควรศึกษาความต้องการการบริการทางด้านวิชาพลานามัยของครูพลศึกษาในสังกัด
กรมสามัญศึกษาที่มีต่อศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา
3. ควรศึกษาความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการฝึกหัดของ
ศึกษานิเทศก์กรมอื่น ๆ โดยจำแนกตัวแปร เช่น อายุ สถานที่ตั้ง ของโรงเรียน ขนาดโรงเรียน

מדחורשדנו

บรรณานุกรม

กิตติมา ปรีดีผลน. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพิมพ์, 2532.

คณะกรรมการการศึกษานานาชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535.

กรุงเทพฯ : พิมพ์มลิทรีง, 2535.

จรรยาพร สานินทร์. "แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา," วารสารสวัสดิศึกษา พลศึกษา และสังคมการ. เมษายน 2529.

จิตรรา กลองเกิด. "การพัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ", สารพัฒนาศาสตร์, 2(32) : 10-15 : กุมภาพันธ์ 2532.

ไกรภพ เบ็ญจสุวรรณ. เทคโนโลยีทางการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.

ธานี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2529.

ชาตฤกษ์ ลาจิณสมภาร. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.

_____. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2528.

เขื่อน ทองแก้ว. "เทคนิคการใช้สื่อ," สารพัฒนาศาสตร์, 7(32) : 12-15 : กรกฎาคม 2531.

ทวีศักดิ์ สักจาระกาญจกุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. สารพัฒนาศาสตร์ กรมการพิมพ์ 2532.

นิพนธ์ ไชยพานิช. การนิเทศแบบกลั่นกรอง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2528.

_____. เอกสารสถิติกรมเจ้าหลวง การนิเทศภายในวังเวียงและการนิเทศแบบกลั่นกรอง. กรุงเทพฯ : ม.ป.ก. 2530.

นาฏเจลิษา สุมาวงศ์ และคนอื่น ๆ. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรภาพ, 2526.

บุญเกิด ภิญโญรัตน์ตงศ์. การวัดและประเมินผลการศึกษา : ทฤษฎีและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2523.

เบญจวรรณ สวัสดิ์จันทร์. การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของผู้สอนถึงกรรมเวลาสอน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. กัดสำเนา.

บุญมี เฒ่าทอง. งานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุภาว,
 2529.

ประวิศพร วงศ์วราณ. หลักและวิธีการสอน. สำนักพิมพ์สมถวิล มหาวชิราวุธวิทยาลัยวังเดิม
สมุทรปราการ 23 พระโขนง กรุงเทพฯ : 2531.

ปราณี วันสงขึ้น. ความต้องการการนิเทศการสอนผู้ศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530. กัดสำเนา.

ปภาภักดิ์ แก้วสนิทจำนั. บทบาทของศึกษานิเทศก์สองสังกัดกระทรวงมหาดไทย. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. กัดสำเนา.

พลศึกษา, กวช. การสัมมนาศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา หัวข้อพิเศษ ประจำปี 2524.
 กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2525. กัดสำเนา.

. โครงการวิจัยและศึกษากำลังของหน่วยงานศึกษานิเทศก์ ระดับที่ 1 (2526-2530).

กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2535.

. รายงานสรุปผลการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2522 ใน
พลศึกษา สหศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ลูกเสือ และการเล่นกีฬาตาม
แผนโรงเรียนปีการศึกษา 2535. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา,
 2535.

เพ็ญจันทร์ เทพวณะ. ความถี่เห็นของศึกษานิเทศก์วิชาสหศึกษาและครูสหศึกษาเกี่ยวกับ
สมรรถภาพของศึกษานิเทศก์วิชาสหศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. กัดสำเนา.

ไพศาล ศรีวงษาวิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

ปรานา เกียรติเกร. ใช้ผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย บทที่ 1 2528 ใน
การคณะของอำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2528. กัดสำเนา.

ล้วน ฝ่ายศส และสังคยา ฝ่ายศส. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และสุวิษฐา ธีระกุล. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จิรมเตศ, 2520.

วิจิตร วรุตบางกูร และสุวิษฐา ธีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศโรงเรียน
เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : தமிழ்การพิมพ์, 2523.

วิจิตร วรุตบางกูร. การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : தமிழ்การพิมพ์
และโฆษณา, 2524.

วิเศษ ถั่ววิจิตร. ปัญหาการเริ่มต้นการศึกษานิสิตนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อรัญญิกศึกษา เอกการศึกษา 7. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. หักสำเนา.

วิจิตร เลิศกมลกาญจน์. ความคิดเห็นของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับกระบวนการปฏิรูป
วิชาการนิเทศ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. หักสำเนา.

วรุตบางกูร เทพสุนทร. ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานนิเทศศึกษานิเทศก์ผู้บริหารโรงเรียน
และมหาวิทยาลัยในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : จิรมเตศ
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
หักสำเนา.

วิจิตร สอนวิเศษ. การสำรวจคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษา ประจำจังหวัด
ฉะเชิงเทรา. ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2520. หักสำเนา.

วิชัย เกษมเศรษฐ์. "บทบาทและเป้าหมายของงานนิเทศการศึกษา," ในเอกสารของ
วิชาการเรื่องงานนิเทศการศึกษา หน้า 1-129. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ
โครงการพัฒนากงานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ๓ โรงเรียน
ราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม ระหว่างวันที่ 13-15 กันยายน 2527. กรุงเทพฯ :
กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2527.

วิรัชศักดิ์ นุ่มประดิษฐ์. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและคณาจารย์เกี่ยวกับ
การนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. หักสำเนา.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย. กรมพลศึกษา. คู่มือศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

..... การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการดำเนินงานผ่านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะอาดทางพลศึกษาตามหลักสูตรในโรงเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :

เขตการศึกษา บางงานการวิจัย : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2531.

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา,

2535.

..... ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา,

2533. อัดสำเนา.

อึ้ง จี. กรมตำรวจ. หลักศึกษานิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : ส่วนพิมพ์, 2526.

สัจจิต อุกการมัยณ์. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : นิตรสภาม,

2529.

..... การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม).

กรุงเทพฯ : นิตรสภาม, 2530.

สมหมาย ชิงทองหล่อ. ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรม

สามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. งานวิจัยและประเมินผล ฝ่ายวิชาการ กองพลศึกษา

กรมพลศึกษา, 2529.

เจนสรวงศ์ นวหงษ์. บทบาทและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท มหาวิทยาลัย ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

สุชาดา อวตธพรประณี. ผลงานอำนาจการนิเทศของนักวิชาการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา

โท มหาวิทยาลัย ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

สังวรวิทย์ ปิ่นตันถิ่น. ความจำเป็นการการนิเทศของครูผู้สอนวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

ลาอณ จันทรสมุทร. "การนิเทศภายในโรงเรียน," ในเอกสารการสัมมนาเรื่องการพัฒนา

การนิเทศภายในโรงเรียนสองประเภทโลก. กาญจนวศ. หน้า 23.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยการศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

อัดสำเนา.

อุทัย เพ็ชรสวัสดิ์. เทคนิคการจัดกิจกรรม. สาระพัฒนาหลักสูตร, กุมภาพันธ์ 2531.

อำนาจ เดิศจันทร์. คู่มือการสร้างข้อตกลงและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานการพิมพ์, 2525.

Adwani, D.H. "The Relationship between Teacher and Supervisor as Perceived by Teachers, Supervisors, and Principals in Secondary Schools in Saudi Arabia" Dissertation Abstracts International 42 (1963) : 4699 A.

Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs : M.J. Prentice Hall, 1963.

Carlton, G.C. "Role of Instructional Supervision by Teachers and Principals in Selected Florida Elementary School" Dissertation Abstracts International 31(1975) : 4406 A.

Carman, B.D. "Roles and Responsibilities in General Supervision of Instruction : A Synthesis of Research Findings, 1955-1969" Dissertation Abstracts International 31(1971) : 4406 A.

Eye, Glen Lanore A. Metzger and Robert D. Krey. Supervision of Instruction. 3rd ed. New York : Haryer & Prow, 1971.

Franselb, J. Supervision as Leadership. New York : Row Peterson and Co., 1961.

Gilckman, C.D. Developmental Supervision : Alternative Practices for Helpina Teachers Improve Instruction. Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculin Development, 1981.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw Hill, 1973.

Gulick, Luther. Notes on the theory of organization. New York : Institute of Public Administration, Columbia University, 1937.

- Gwynn, H.J. Theory and Practice of Supervision. New York : Dodd and Mead Company, 1974.
- Harris, B.M. Supervisory Behavior in Education. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall, 1985.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "DeLermining Sample Size for Research," Education and Psychological Measurement 30 : 608-610 ; 1970.
- Lonsdale, B.J. Superior Principle and Methods New York : Woman's Press, 1976.
- McHargle, R.D. "An Analysis of the relationship between the Congruence of teachers and their supervisors operational definitions of teaching effectiveness and teachers's satisfaction with supervision," Disseratation Abstracts International. 43(9) : 2877-17 ; March, 1983.
- McCall, Robert B. Fundamental Statistics for Psychology by Harcourt, Brace & world, Inc., 1970.
- Neville, R.F. The Supervisors We Need. Supervision : Enerying Profession. Washignton D.C. : Sixteen Street, 1969.
- Sullivan C.G. "The Work of the instruction Supervisor : A Functional Analysis." Dissertational international. 41(January, 1981) : 3068-A'
- Wiles, K. Supervision For better Schools. New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice-Hall Inc, 1976.

חגמחמח

ת. ה. 1899

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์
สังกัดกรมพลศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่ขอจกความจำเป็นต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา โดยแบ่งรายละเอียดเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษา
- ตอนที่ 2 รวบรวมความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน
1. ด้านหลักสูตร
 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
 3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
 4. ด้านการวัดและการประเมินผล
 5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 6. ด้านการนิเทศการศึกษา
 7. ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์

2. สมรรถภาพของศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษา หมายถึง ความสามารถของศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษา ในการแสดงพฤติกรรมหรือกระบวนการในการทำงานร่วมกับครูผู้สอน หน่วยงานภายนอก กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด โดยการให้กำลังใจช่วยเหลือ และนำส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียน และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศ การศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่ทำหน้าที่นิเทศหมวดวิชาพลานามัย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด โดยส่วนรวม คำตอบของท่านทุกข้อเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย และ งานพัฒนาการนิเทศหมวดวิชาพลานามัย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ขอความ ขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยนี้สำเร็จลงด้วยดี

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความตามสภาพความเป็นจริง

1. วุฒิสถที่สุดทางการศึกษา
 - 1.1 () ปริญญาตรี
 - 1.2 () ปริญญาโท
 - 1.3 () ปริญญาเอก
2. ประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา
 - 1.1 () น้อยกว่า 5 ปี
 - 1.2 () ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

รายการความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา

คำชี้แจง

1. เพื่อความคล่องไปนั้คือรายการความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่ได้จากกรอวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ และผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศการศึกษา

2. โปรดพิจารณารายการเสริมความรู้และสมรรถภาพที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นในการเสริมความรู้ในทางนิเทศ โดยพิจารณาว่าท่านมีความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพมากน้อยเพียงใด เกี่ยวกับเรื่อง / ลงในช่องระดับความต้องการทางขวา เมื่อลงแต่ละรายการเสริมความรู้และสมรรถภาพที่ตรงกับความคิด เห็นหรือความต้องการของท่าน

3. การเลือกทำเครื่องหมายในระดับความรู้และสมรรถภาพที่ต้องการเสริม

ระดับความต้องการมากที่สุด	หมายถึง	ท่านเห็นว่าท่านต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศเรื่องนั้นมากที่สุด ใหั 4 คะแนน
ระดับความต้องการมาก	หมายถึง	ท่านเห็นว่าท่านต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศเรื่องนั้นมาก ใหั 3 คะแนน
ระดับความต้องการน้อย	หมายถึง	ท่านเห็นว่าท่านต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศเรื่องนั้นน้อย ใหั 2 คะแนน
ระดับความต้องการน้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านเห็นว่าท่านต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศเรื่องนั้นน้อยที่สุด ใหั 1 คะแนน

รายการสมรรถภาพที่ ^๑ ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ผู้ ^๒ ให้ข้อมูล
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ด้านหลักสูตร					
1. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา การศึกษาและแผนการศึกษาระงชาติ					()
2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงสร้างของหลักสูตร					()
3. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา					()
4. การนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผล					()
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร					()
6. การปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้ สัมพันธ์ต่อเนื่องกันและเหมาะสมกับ เวลา					()
7. การหาแหล่งข้อมูลและความรู้ตาม หลักสูตร					()
8. การประเมินผลหลักสูตรและแนวทาง การปรับปรุงหลักสูตร					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				สิ่งนี้สำหรับ ผู้วิจัยหรือ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
1. การใช้แผนการสอน คู่มือครูและหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน					()
2. การจัดทำแผนการสอนโครงการสอนทั้งในระดะสีนและระดะภาว					()
3. การเก็บจนจุดประสงค์การเรีอนรู้และการสอนตามจุดประสงค์					()
4. การปรับปรุงการเรีอนการสอนและการเรีอนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรีอนและท้องถิ่น					()
5. การใช้เทคนิคและทักษะในการสอน					()
6. เทคนิควิธีสอนที่ปลูกฝังคุณธรรมและความมีระเบียบวินัย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					()
7. การจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรีอนอ่อน, เรีอนเก่ง และผิดปกติ					()
8. ลักษณะการสอนที่ดีและหลักการเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมส่งลงหลักสูตร					()
9. การส่าธิตการสอนที่ถูกต้องและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
10. วิธีปกครองชั้นเรียน					()
11. การเสริมแรงและการลงโทษ นักเรียน					()
จ. ด้านสื่อการเรียนการสอน					
1. การผลิต การให้ การดูแลรักษา การซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน					()
2. การผลิตอุปกรณ์การสอนจากวัสดุที่หา ง่าย ประหยัด และมีในท้องถิ่น					()
3. การเลือกสื่อการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรม การเรียนการสอน					()
4. การหาแหล่งผลิต แหล่งให้บริการ ตลอดจนแหล่งวิทยาการใหม่ ๆ ทาง ด้านสื่อการเรียนการสอน					()
5. การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนา ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ช่องให้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
4. ด้านการวัดและประเมินผล					
1. การวัดและประเมินผลกรมวิชาการ ตามหลักสูตรพหุศึกษาระชา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)					()
2. ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมิน ผล เพื่อตัดสินผลการเรียน					()
3. สถิติเบื้องต้นสำหรับการวัดผล					()
4. วิธีสร้างข้อทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรม ได้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์					()
5. การสร้างแบบการวัด การประเมิน ผล และเกณฑ์การให้คะแนน					()
6. การประเมินผลเบื้องต้น วิธีประเมิน ผลรวมและวิธีประเมินผลการสอน ซ่อมเสริม					()
7. การวิเคราะห์ข้อสอบและแบบทดสอบ มาตรฐาน					()
8. การนำผลการประเมินไปใช้ให้เป็น ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียน การสอนและติดตามผลได้					()
9. การสร้างแบบทดสอบทักษะเฉพาะ วิชาที่ใช้เป็นมาตรฐาน					()
10. วิธีประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรในโรงเรียน					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
5. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร					
1. หลักการจัดและดำเนินการกิจกรรม เสริมหลักสูตรในโรงเรียน					()
2. การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการ สอนให้ปลอดภัย					()
3. วิธีจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร ..					()
4. การจัดการกิจกรรมนันทนาการใน โรงเรียน					()
5. การจัดการกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็ก ปกติ					()
6. วิธีจัดการกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน					()
7. วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน					()
8. การประเมินผลการจัดและดำเนินการ งานกิจกรรมเสริมหลักสูตรใน โรงเรียน					()
9. การปรับปรุงการจัดและดำเนินงาน กิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจารณ์
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
6. ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา					
1. หลักพื้นฐานการนิเทศและความ จำเป็นของการนิเทศการศึกษา ...					()
2. วิธีเลือกใช้รูปแบบต่าง ๆ ของการ นิเทศได้อย่างเหมาะสมกับสถาน- การณ์					()
3. วิธีประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาและ ความต้องการในการนิเทศ					()
4. การวางแผนการนิเทศอย่างมีระบบ					()
5. วิธีจัดทำโครงการนิเทศได้ตรงกับ ความต้องการของผู้รับการนิเทศ ..					()
6. การสร้างทักษะพื้นฐาน ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อการนิเทศให้เกิดกับ ผู้รับการนิเทศ					()
7. เทคนิคการติดต่อประสานงาน					()
8. เทคนิควิธีการแสดงเหตุผลสัมพันธ์ และการประชาสัมพันธ์งานนิเทศ ..					()
9. วิธีการควบคุมคุณภาพการนิเทศ ...					()
10. วิธีสร้างเสริมกำลังใจและวิธีสร้าง แรงจูงใจแก่ผู้รับการนิเทศ					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ผู้ลงนามรับ ผู้วิจัยกรรณ
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
11. การประจักษ์นำวิชาสามัญ เช่น สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ ฯลฯ มาใช้ในการนิเทศการศึกษาได้ล้ เหมาะสม					()
12. การพัฒนาองค์กรและการบริหารงาน บุคคล					()
13. วิธีการจัดฝึกอบรม					()
14. การเลือกใช้เทคนิคการนิเทศหลาย รูปแบบ เช่น การนิเทศแบบฮือ จุดประสงค์ การนิเทศแบบถือพ้ และการนิเทศแบบคลินิก (CLINIC) เป็นต้น					()
15. การควบคุม ตรวจสอบและติดตามผล การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย					()
16. การใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการ นิเทศ					()
17. การใช้ขบวนการกลุ่มสัมพันธ์					()
18. การประเมินการทำงานร่วมกับผู้รับ การนิเทศ					()
19. การเป็นผู้นำทางด้านวิชาการความรู ด้านพลศึกษา					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ช่องให้สำหรับ ผู้วิจารณ์
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
20. ด้านสู่ศึกษา					()
21. กิจกรรมลูกเสือ					()
22. เนตรนารี					()
23. ทูกาชาด					()
24. การประเมินโครงการในเทศวิชา พลศึกษา เพื่อทราบประสิทธิภาพ ของโครงการ					()
25. ด้านสู่ศึกษา					()
26. กิจกรรมลูกเสือ					()
27. เนตรนารี					()
28. ทูกาชาด					()
7. ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษา- นิเทศก์					
1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					()
2. มีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าทำใน สิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม					()
3. ใฝ่หาความรู้รู้คู่เสมอ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์					()
4. มีมนุษยสัมพันธ์					()
5. มีความเป็นผู้นำ					()
6. มีมานะอดทน					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ต้องใช้เวลา ผู้วิจัยกรอก
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
7. เสียสละ					()
8. มีความอดกลั้น ใจเย็น หนักแน่น รู้จักควบคุมอารมณ์					()
9. มีความละเอียด รอบคอบ ทำงาน เป็นระบบและมีระเบียบ					()
10. มีความเป็นประชาธิปไตย					()
11. มีเหตุผล ใจกว้าง ยอมรับฟังความ คิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์					()
12. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของ บุคคล					()
13. มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหา เฉพาะหน้า					()
14. มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต เลือเพื่อ เพื่อนฝูงและมีความเมตตากรุณา ...					()
15. มีความยุติธรรม ไม่อคติลำเอียง ..					()
16. มีความจริงใจ เปิดเผย รู้จัก กาลเทศะ					()
17. แต่งกายเหมาะสม สะอาด					()
18. มีสุขภาพดีทั้งกาย ใจ					()
19. มีความรักและศรัทธาในการนิเทศ การศึกษา					()

รายการสมรรถภาพที่ต้องการเสริม	ระดับความต้องการ				ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัยกรอก
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
20. มีความศรัทธาและเชื่อมั่นในคุณค่า และความสำคัญของวิถีการนิเทศ การศึกษา					()
21. รู้จักฝึกปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้นิเทศ ที่มีคุณภาพ					()
22. สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ ในฐานะที่เป็นผู้นิเทศการศึกษา					()
23. มีความภาคภูมิใจในหน้าที่การนิเทศ การศึกษา					()
24. มีความกระตือรือร้นในการส่งเสริม และสนับสนุนการนิเทศการศึกษา ให้แก่ผู้อื่น					()

ตาราง 26 ค่าสถิติแสดงค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถาม
ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัด
กรมพลศึกษา

ด้าน ที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ด้าน ที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ด้าน ที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ด้าน ที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ด้าน ที่	ค่าอำนาจ จำแนก
1	3.0706	3	2.6558	6	3.8932	7	2.6344		3.7999
	3.3166		2.2305		3.7885		2.1810		3.0354
	2.4400		2.5771		2.1831		2.5007		2.2589
	5.1633		2.1509		6.6914		4.5703		2.3426
	3.8978	4	3.7118		2.6901		3.9043		4.1088
	2.6788		2.1754		4.1088		5.9699		2.6729
	3.7266		3.6711		2.5445		3.1409		2.8371
	3.1988		2.3700		3.1623		2.0144		3.2566
2	2.7877	3	3.1168	6	5.9891	7	2.3513		4.2710
	2.6344		7.3589		3.9407		2.4376		3.1339
	2.1810		3.7999		5.6132		2.6358		3.8232
	2.5007		3.0354		3.0706		2.2305		3.7885
	4.5703	4	2.2589		3.3166		2.5771		2.1831
	3.9043		2.3426		2.4400		2.1509		6.6914
	3.1623		4.1088		5.1633		3.7118		2.6901
	3.1409	5	2.6729		3.8978		2.1754		4.1088
	2.0144		2.8371		2.6788		3.6711		
	2.3513		3.2566		3.7266		2.3700		
	2.4376		4.2710		3.1988		3.1168		
			3.1339		2.7877		7.3589		

ภาคผนวก ก.

- รายงานผู้ให้สัมภาษณ์
- หนังสือแสดงความขอบคุณ

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายสุวิทย์ วิสุทธารัตน์ อธิบดีกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. นายสมวงศ์ ศรีสมวงศ์ รองอธิบดีกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. ดร.จรรยาพร ชรณินทร์ รองอธิบดีกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. นายสมศักดิ์ ศิริวัฒนกุล หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา
5. นายประมวญ บุญญาพวงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ที่ ทม 1007/2867

ครุฑ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนทราบว่า นางทองกุล อิศรภักดี เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
การนิเทศการศึกษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะนำผลสอบความสละสลวยในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่องความต้องการเสริมความเข้มและสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ของนิสิตระดับโท ซึ่งถือ
กรมพลศึกษา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

อาจารย์สังวาลย์ ศักดิ์กระแสน ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการ

สิ่งที่นี้ขอขออนุญาตขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญอธิการบดีกรมพลศึกษา, รองอธิการบดีกรมพลศึกษา (อาจารย์
สมวงศ์ ศรีสมวงศ์, ดร.จรรพพร ภวนิพันธ์) และหัวหน้าหน่วยงานศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เป็น
ผู้เชิญมาตรวจเรื่องวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี และขอขอบคุณใน
ความสละสลวยอนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริกัญญา พุฒสารพร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/2867

ครุฑ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเจ้าพระยาพิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางกอบกุล อิศรางกูร เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่องความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
กรมพลศึกษา

ทั้งนี้ขอในความควบคุมของ

อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน ประถม

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์ กรมการ

สิ่งที่นิสิตขอขอความอนุเคราะห์คือ ขอเชิญอธิบดีกรมพลศึกษา, รองอธิบดีกรมพลศึกษา (อาจารย์
สมวงศ์ ศรีสมวงศ์, ดร.จรรยาพร ตระนิทน์) และหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เป็น
ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณใน
ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/2961

ครุฑ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรื่อง อภิบาลกรรมผลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางกลอนกุล อิศรภักดี เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิสา เอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ความต้องการเสริมความรู้และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ สังกัด
กรมพลศึกษา

ทั้งนี้ขอในความควบคุมของ

อาจารย์สิงวาลค์ กล้าณรงค์ ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์ กรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอแบบ
สอบถาม ในระหว่างเดือนกันยายน 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ขอความร่วมมือ
จากศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริฤภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมพลศึกษา โทร.214-4320, 214-4520

ที่ สอ.3961/2537 วันที่ 1 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ศึกษาธิการจังหวัด กรมพลศึกษา ประจำเขตการศึกษา ประจำจังหวัด และส่วนกลาง

ด้วยกรมพลศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้ นางกลอนกุล อิศรภักดี ข้าราชการในสังกัด ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์ที่จะศึกษาความตกลงการเสริมความรู้และสมัครงานในกรมพลศึกษาของศึกษาธิการจังหวัด สังกัดกรมพลศึกษา

กรมพลศึกษาจึงได้ขอความอนุเคราะห์จากศึกษาธิการจังหวัด ประจำเขต ประจำจังหวัด และส่วนกลาง ได้ตอบแบบสอบถามดังกล่าว และโปรดส่งแบบสอบถามคืนแก่กรมพลศึกษา ส่วนกลาง ภายในวันที่ 30 กันยายน 2537

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จักขอขอบคุณ

(นายสุวิทย์ วิสุทธิสิน)

อธิบดีกรมพลศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

6 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ศึกษาธิการ ศักดิ์ สังักกรมพลศึกษา ประจำเขต จังหวัด ส่วนกลาง

ด้วยข้าพเจ้า นางกอบกุล อิศรภักดี นิสิตปริญญาโท วิชาเอกบริหารการกีฬา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการเสริมความรู้ และสมรรถภาพในการนิเทศการศึกษาของศึกษาธิการ ศักดิ์ สังักกรมพลศึกษา ในการนี้ข้าพเจ้า มีความจำเป็นต้องขอร้องถึงที่ต้องขอความร่วมมือจากท่านเพื่อตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลสำหรับการทำวิจัย

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความต้องการ ซึ่งถ้าตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี สักว่าข้าพเจ้าเป็นแนวทางในการปรับปรุงและวางแผนการดำเนินงานในหน่วยงานของท่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ด้วย ขอเป็น
พระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางกอบกุล อิศรภักดี)

นิสิตปริญญาโท สาขการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ กอบกุล อิศรภักดี

เกิดวันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2493

สถานที่เกิด ลำปางเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 104/1 ตรอกวัดราชสิทธิาราม ถนนอิสรภาพ อำเภอบางกอกใหญ่
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ศึกษานิเทศก์ 6 สังกัดกรมพลศึกษา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2508 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีประจำจังหวัดสมุทรสาคร "สมุทรสาครบุรณะ"

พ.ศ.2510 วุฒิ ป.กศ. ต้น ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับต้น วิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ.2512 วุฒิ ป.กศ.สูง ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ.2514 กศ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน

พ.ศ.2537 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร